

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917. సం॥ మే నెల 24 వ తేది గురువారము } No. 46
సంపుటము. ౪. } సింగళనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ చవితి ౪. } సంచిక ౪౬

126 చిన్నపురుగులు 100-
పెద్ద పెద్ద బట్టలను జేయును.
చుండు, బోడి యగుట, పెండుకలూడుట,
పుర్రపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన
గలుగును.

పాతబలరా! ఈ పురుగులకే కేయింబబట్టె,
విధి విధానములకే మిత్ర పనిచేసినచో
మీ మీ గృహములలోని శత్రుత్వము
బంగారుతో నింపబడియుండును.
తిరికళికపనిచేయుచుండు ఈచుండు
పురుగులకు, అతివ్యాప్తికయి జేర్చిందొక
శత్రుత్వ సహకారిగా నుండవలెననిండు.
చుండు అరంభమయిన బెంటుకే నో
రక నిర్మూల్యద్రవ్యముల నుకయొగింతుక
ఉపేక్షించిన అంశాలముననే బట్టలను
వారితో సహాధ్యాయి గావలసినచున్నది.
చావున నిట్టి పురుగులకు

“కామినియా నూనె”
నవాయమున సంవారింపుడు. చుండును బోగొట్టును
పెండుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రుండును బోగొట్టును.
తలకట్టుకు పరిమళ నుగంధద్రవ్యము.
శరీరిని, నకలు నూనెలను రాయుచు జేయువారి మోస
మున పడకుడు.
మెల బుడ్డి 1-౩ రూ. 1-0-0 వి. పి. రూ. 0-4-0
,, ౩-౩ రూ. 2-10-0 వి. పి. రూ. 0-7-0
ఉచితము.
ఈ నుగంధముల రుజువుపరచుటకయి, అర్థశాటికీ
పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునని
జూసె గల సీసా ఉచితముగా బంపబడును.
సోలు ఏజెంట్లు:-
అంగ్లోయిండియాన్ డ్రగ్స్ లింకు లెవింకల్ కంపెనీ,
రెం 155, బొమ్మనూరుపేట పేట, బొంబాయి.
మద్రాసు రేజిబుటు:- మెహతాపురమోక్షంపూర్తి,
20, వైద్యబాహుగోడ, మదరాసు.

A Magic Cure for Scorpion Sting.
నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.
(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
దుఃఖముతో వచ్చువారు గుంతోవముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వాలి.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు ముందే
వలసిన మౌఖ్యవధును. అండ్ల,
గూరూని, బేరీయై ద్రవ్యులచే పొగ
ప్రగంతుబడియున్నది. ఏన్ని దినము
లుండును మంగు గుణముచూడదు,
లేయనకు మౌఖ్యమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిల్లి మొదలగు
విషగంతువుల కాటులకు మహాయో
గించును. తెలహెకట్ 1-౩ 0-8-0
పోస్టేజీ 0-3-0. 1 డజన్ పాకెట్ల
మెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీజేలు.
ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:- భనలయ్య కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.
తెనుగుభాషలో రచింపబడినది.
(గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణ గారు యం. డి.
ఇందు వాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పురుషాదులు
యీ గ్రంథము చూచినచో వారంకంటే వారే వైద్యము చేసు
కొనగలరు. మెల రూ 1-4-0
మంగళహారతుల శతకము.
సరస్వతి సమాఖ్యలకు పులగుర్త లక్ష్మీనరసమాంబగా
రిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహారతుల శతకము.
యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండవలెనది. ప్రతి కుభకా
ర్యమునకు వానిలో పాటలు అవశ్యము. మెల రూ 0.8-0 లు
ఇది ప్రతి పుస్తక పాఠశాలకు బోధకును.
ప్ర. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి వి. యె.
యల్ హోమ్, కాకినాడ.
కుష్టురోగమున కమూల్యముగు మందు.
ఇది మిగుల యోగ్యకరమగు మందు. పది పదియైదు
రోజులు రాయుటకులైన తెల్లని మచ్చలు, అట్టుకాక ఎర్రము
వైచరి యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యము
గా నీరోగమునకు వ్యాగ్రత వీసికొను (భారతరూప) బంపి దివే.
(788) దీనిమె. టిన్ను 1-౩ రూ. 4-6-0 అంచె కూలివేర.
Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను
తులం 1 కి రూ. 3-8-0
గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦
కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0
పచ్చకర్పూరం ,, ... 2-0-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-6-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
అమృతాంజనం డిప్లో. } 108, ప్రభోకట్ట, బొంబాయి.
} 7, కంఠపెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఇది రాగినలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపరచుట
సమర్థులకు 100-0-0 లు ఇవ్వాలి
గుణము న్యునియడల మిగుల చెల్లించిన సాము
తిరిగి యిచ్చివేసెదము.
రిజిస్టర్డ్ (నమృతమైన మందు) రిజిస్టర్డ్
తామ్రమైనము
అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధావధము.
ఇది శ్రీకృష్ణుని చంద్రారెడ్డిగారు (జమిందారు,
నిడదవోలు) వ్రై రా. కొండవీడు గొప్పవారు పరీక్షించి మారు
ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడినది. ఇది
యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమౌఖ్యము నయినను
జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు వాధల నయినను రాసు
బాణమునకే ఖండించి యోగనవంతులగా చేయును.
1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0
2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0
సగము బుడ్డున్న ఇవ్వబడును.
యస్. వి. యస్. రాజు అందు సన్న్
(778) లక్ష్మీనరసాపురం అవస్తి పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

'A Letter to the People of India'
BY
Mr. Lionel Curtis.
A very interesting book which must be read
by all people interested in Indian Politics.
Mr. Curtis is for self-government for India
and how he arrives at this startling conclu-
sion is beautifully set forth in this book. A
scheme for an Imperial Parliament of the
Empire in which India will also be an equal
partner is also sketched.
Price including V. P. charges As. 0-12-0
For copies apply to
Manager,
"ANDHRA PATRIKA."
POST BOX NO. 217
MADRAS. E.

చాయకు పూచీదవ్వబడును.
క్రొత్తకంపెనీ. బహుచాక.
మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైన ఎజ్జిపట్టువస్త్రములు చీరలు.
2 1/2 x 1 1/2 గజములు.
మడిపంచలు. వస్త్రములు.
మొదటిరకం సాగవైన నేత గల
తులం. 1కి 0-9-6 0-9-0
రెండవరకం దట్టమైన నేతగలది ,, ,, 0-9-0 0-8-0
మేము చిన్న చేతిరమణ్లున, దట్టిలును, సాగవైన పట్టు
చీరలనుకూడ తయారుచేయుచున్నాము.
కావలసినవారు ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.
యమ్. యస్. నరసింగరావు తి కంపెనీ,
పట్టుపడ్డల వర్తకులు, పోస్టు ముక్కులూరు
P. O. Mulkalmuru (మైసూరు ప్రావిన్స్).
Mysore Province

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతోనూ సీసా 1-కి 0-౬-0
తలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పుల బార
వోలును. వాయువు
పోట్ల నొగ్గొప్పును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియింటి నుండవలసినది.
పనమూలికలచే హిందూచేతమందు
తయారుచేయబడు మంచినందు.
అమృతాంజనము డిప్లో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

చెన్న పురి శాసనసభ

ఉదకమండల సమావేశము.

గౌ. టి. రంగాచార్యగారు.

ప్ర. — 56. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 6 తేదీన, నేనడిగిన 125వ ప్రశ్నకు దొరతనమువారిచే జవాబు ప్రకారము పట్టికలోనున్న మూడవకలెక్టరు పదవికి ప్రావీణియలు సివిలు సర్వీసునుండి యొకరిని నియమింపకపోవుటకు కారణమేమి?

ఉ. — ఆ యుద్యోగము ఇదివరకే యొకరి నేయబడినది.

ప్ర. (57) 1917 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 2వ తేదీ నేనడిగిన 78 వ ప్రశ్న కొనగబడిన యుత్తరము ననుసరించి గ్రామ నివేళనలములను వృద్ధిచేయుటకై నియమింపబడిన యుద్యోగియగు శ్రీనివాసాచారిగారి వద్దనుండి కార్యనివేదికము దొరతనమువారికి వచ్చినదా? వచ్చినయెడల, దానిని ఎప్పుడు ప్రకటించును?

(బి) రాజధానిలో కూతి కేటును గూర్చి లెక్కలను తయారు చేయుటకు వినియోగింపబడిన గ్రామి వద్దనుండి దొరతనము వారికి కార్యనివేదికము వచ్చినదా? వచ్చినయెడల దాని నెప్పుడు ప్రకటించెదరు?

(ఉ) — (ఎ) 1917వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 27 తేదీనచేయబడిన 1280 నెంబరు గవర్నమెంటు ఆర్డరులో శ్రీనివాసాచారిగారు కృష్ణాలో చేసిన పని వివరములుగలవు. అది యిక్కడనే బల్లబొంద నున్నది.

(బి) శ్రీ గారివద్దనుండి యింకను యేమియును రాలేదు.

ప్ర. — (58) ప్రావిన్సులలోని న్యాయశాఖను మార్పు కొందింపవలయునని 22-11-1916 వ తేదీన నేను ఉపసాదించిన తీర్మానమునకు, నా గిల్లను గారు చెప్పినమాటల ననుసరించి, దొరతనము వారు తాత్కాలికపు కొర్రులను ఎప్పుడు శాశ్వతపు కొర్రులుగా చేసెదరో, అందుకు ఉద్యోగియలను యెక్రేడులుగ మార్చెదరో, ఆ విషయమై యే యే పనులు చేసిరో, దొరతనమువారు తెలియపరచెదరా?

(ఉ) తాత్కాలికపు కొర్రులను శాశ్వతముగా చేయుటకు, అన్ని జిల్లాల సంస్థలను బనాఖోల మూలముగ పరీక్షింపవలెను. ఇది కచ్చితమైన పని అయియున్నది. ఇండియాదొరతనమువారికి పంపుటకుముందు, ఈ విషయమై ఉన్నత న్యాయస్థానమువారి అనుమతిని పొందవలసి యున్నది.

ప్ర. — (60) 1917 వ సంవత్సరము, మే నెల, 5వ తేదీ నుండి, జూలై 15వ తేదీ వరకునైనా మోక్షార్థ మూయబడి యుండు సమయమున, 1917 సంవత్సరము, ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదీనుండి, జూలై 15వ తేదీవరకు చెన్న పురి ఉన్నత న్యాయస్థానమున నలుగురు న్యాయమూర్తులను తాత్కాలికముగా నియమించుటకు గల ఆవసరమేమో దొరతనమువారు తెలియజేసెదరా?

(ఉ) దొరతనమువారు చేసిన నిర్ణయాలకు కారణముల నియదలచుకొనలేదు.

గౌ. ఎ. సూర్యనారాయణరావు పంతులు గారు.

ప్ర. — (67) దొరతనమువారి యొక్కయు, స్థానిక సంఘములయొక్కయు ప్రాథమిక బాలికా పాఠశాలలలో గడచిన అయిదు సంవత్సరములలోను ఎందరు యుపాధ్యాయులను తొలగించి వారి స్థానమున నెంతమంది ఉపాధ్యాయులను నియమించిరో దొరతనమువారు తెలియజేసెదరా?

ఉ. — ఇందుకు కారణమైన లెక్కలు లేవు. వానిని తెప్పించెదము. గౌరవనీయులగు మరల ప్రశ్నించినయెడల జవాబు చెప్పెదము.

ప్ర. — (68) కడచిన పది సంవత్సరములలోను, ప్రతీ సంవత్సరమునకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు కే నేటులోనున్న నియామక సభ్యులలో నెందరు బండియనులలో, ఎందరు ఇండియనులు కాక, ఎందరు ఆంగ్లప్రపంచములలోనివారో దొరతనమువారు తెలియజేసెదరా?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ములనుండి నె నేటుకు ఎక్కువమంది నియామక సభ్యులను దొరతనమువారు పంపెదరా?

(ఉ) విశ్వవిద్యాలయాధికారులవద్ద ఈ విషయమై తగిన సమాచారము లుండును. నియామకములు విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సెలరుగారివలన చేయబడును గాని దొరతనము వారివలన కాదు.

(69) విశాఖపట్టణమండల నెంటు అలోషియసు పాఠశాలకు సంబంధించిన పాఠశాలకు పాఠశాలకు రాష్ట్రీయ నిధులనుండి సామ్యు ఇయ్యబడునా? ఇచ్చినయెంత? సంవత్సరమున కెంతసామ్యు ఇయ్యబడును? ఈ విషయములను దొరతనమువారు తెల్పెదరా?

ఈ పాఠశాల కిచ్చు గ్రాంటు విషయమై పాఠశాలాధికారులకును ప్రభుత్వమువారికిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను దొరతనమువారు ప్రచురించెదరా?

(ఉ) — 1915-16 వత్సరమునకు ఈ పాఠశాలకు 3,500 రూపాయలు విద్యాసహాయవేతన మియ్యబడినది. అంతకు ముందు రెండు సంవత్సరములలోను, సంవత్సరమునకు 2,500 రూపాయల వంతున నీయబడినవి. గ్రాంటు ఇను ఎయిడుకోడులోని శాసనముల నతిక్రమించి యెట్టి సహాయమును చేయుట లేదు. 1910వ సంవత్సరమున ఈ పాఠశాలకు ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేసి యభివృద్ధిపొందింప యత్నించిరి. కాని ఆపద్ధతి సందర్భించనందున వదలివేయబడినది. 1910 వత్సరము ఆగస్టు, 18 తేదీన, ఈ విషయమై చేయబడిన సలహాలకుగాను, ఇయ్యబడిన 1284 నెంబరు గవర్నమెంటు ఆర్డరు బల్లపై నున్నది.

ప్ర. (70) గౌ. వారిజిల్లాలో తునివద్దనున్న తాండవ నది నీటిపారుదల విషయమై పట్టికవర్కును డిపార్టుమెంటు వారు చేసిన పనిని గూర్చి కార్యనివేదికమును దొరతనమువారు ప్రచురించెదరా?

(ఉ) మొదటి సర్కిలు సూపరింటెండింగు ఇంజనీయరుగారు ప్రభుత్వ కార్యనివేదికమును పంపిరి. కాని అది విపులముగ లేదు. ఫిఫ్తు ఇంజనీరుగారు ఇంకను ఈ విషయమై సంజాయిషీకొనిరి. ఇట్టిస్థితిలో కార్యనివేదికమును ప్రచురించుట సమంజసముగ నుండవని దొరతనమువారు యభిప్రాయము.

ప్ర. — (71) విశాఖపట్టణమునకు నున్న ఉప్పుతీరు మీద సొక వంతెన వేయుటకు ఎంత ఖర్చుపడునో దొరతనమువారు తెలుపగలరా? లేక లెక్కవేయించి పూరానంపెన రీతిని ఒక వంతెన కట్టుట కెంత సామ్యు కావలెనో ముందు తెలిపెదరా?

(ఉ) 'పోంటూను' అనగా చూరావంతెనవంటి వంతెనకై కలయు ఆలోచనలు ఇదివరకే సలుపబడినవి. కాని ప్రస్తుతము సామ్యు చాల తక్కువగ నుండుటచే పని ప్రారంభింప నీలలేకపోయినది.

ప్ర. — (72) కొత్తవలన, అనంతగిరి దారిని విశాఖ పట్టణమునందలి మన్యుప్రదేశములలో రైలు వేయుటకుగాను ఖర్చునకై తేల్చబడిన కార్యనివేదిక మున్నయెడల దొరతనము వారు చూపించెదరా?

(ఉ) ఈ భాగమున ఇంకపదారి వేయుటకు బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేవారు సర్వేచేసిరి కాని కార్యనివేదిక మేమియు మాకు రాలేదు.

ప్ర. (73) విశాఖపట్టణ మండలములోని గొలుగొండ తాతాకాలో నున్న సరసాపట్టణమున చెరువులను బాగుచేయు సంఘమువారి రెండుకాలము, ఏ పనిని చేసినదియు, ఇప్పుడు వారు పని మానివేయుటకు గల కారణమును దొరతనమువారు తెలియపరచెదరా?

(ఉ) ఈ సంఘము 1915 వత్సరమున, 12 మాసములు విశాఖపట్టణమున పనిచేసినది. మగము యుద్ధమునకై పనిచేయుచుండుటచే నుద్యోగియలను తగ్గించబడిరి. అందుచే నీ సంఘ మిప్పుడు లేదు. యుద్ధానంతరమున ఈ సంఘము మరల పనిచేయును.

ప్ర. — (75) ఆయుధ శాసనప్రకారము 1916-17 వత్సరమున గంజాము విశాఖపట్టణము మండలములలో ఎంత మందికి లైసెన్సులు ఇచ్చిరి? ఎంతమందికి లైసెన్సులను ఇయ్యలేదు? అందులకు కారణ మేమి?

ఉ. — ఈ విషయమై దొరతనము వారికి తెలియదు. అందు విషయమై సమాచారము తెప్పించుటకు కారణము అగపడదు.

ప్ర. — (76) కడచిన మూడు సంవత్సరములనుండియు గంజాము మండలమునుండి జనపనార వేరుసేనగ యెంతయెక్కు మతియగుచున్నదో, దొరతనమువారు చెప్పగలరా?

ఉ. — ఈ విషయమై యేమియు తెలియదు.

ప్ర. — (77) యుద్ధము ప్రారంభమైనతరువాత సిమెంటు ధర పెచ్చినదనుమాట నిజమేనా?

(బి) పారిశ్రామిక శాఖవారు ఈ రాజధానిలో సిమెంటు పరిశ్రమను వృద్ధి పొందించుటకు పీఠము నా లేదా యని యోచించిరా?

(సి) విశాఖ పట్టణమునకు నా క్రాశ్రయ నిర్మాణము మంజూరు చేయబడినదనియు, అందుకు సిమెంటు విస్తారముగ కావలెననియు అను మాట నిజమేనా?

(డి) విశాఖపట్టణము వద్దను బెజవాడ వద్దను సిమెంటు పరిశ్రమ వృద్ధి నొందుటకు తగిన వసతులను పరిశీలించి దొరతనమువారు దానిని ప్రోత్సహ పరచెదరా?

(ఉ) (ఎ) అవును.

(బి) విశాఖపట్టణపు నా క్రాశ్రయము బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేవారివలన నిర్మింపబడును. ఎంత ఖర్చు అగునో చెప్పటకు వీలు లేదు. సిమెంటు విస్తారముగ కావలసి యుండును. (బి) డి. ఈ విషయము ఆలోచనలో నున్నది.

ప్ర. — (78) 1917 వత్సరము ఏప్రిల్ 30వ తేదీన, డ్రాసు మెయిలుప్రతికలో "ప్రజల పాఠశాలలపై దొరతనము వారి అధికారము" అను శీర్షిక క్రింద వ్రాయబడిన యుత్తరమును దొరతనము వారు చూచినారా?

అందులో చేసిన దోరవాగ్ధానము నాలోచించి, తగు చర్యను దొరతనమువారు వడచెదరా?

(ఉ) — వేరులేకుండ వ్రాయబడిన ఆ యుత్తరముపై దొరతనము వారి చర్యను జరుపరు.

గౌ. రావుబహదరు

ఎస్. ఆర్. ఎమ్. అజ్ఞాములే శెట్టియారు గారు.

ప్ర. (79) — (ఎ) మదరాసు వాణిజ్య సంఘమువారి కార్యనివేదికములో నున్న రీతిని, వారు వ్యవసాయశాఖా దైర్యుర గారికి వ్రాసిన యుత్తరము ననుసరించియు, నీలిమండుపంట చెన్న రాష్ట్రమున ఆభివృద్ధి చేయుటకు తగిన యత్నములు చేయవలెనను విషయము దొరతనమువారు గమనించిరా?

(బి) ఈ వాణిజ్య సంఘమువారి సలహాల ననుసరించి యెట్టి యత్నములను చేయుదురో దొరతనము వారు తెలిపెదరా?

(ఉ) ఈ విషయమై వాణిజ్యసంఘమువారు దొరతనము వారి సమాచారమును పంపలేదు. నీలిమండు పంటను వృద్ధి చేయుటకై వ్యవసాయసంఘమువారి నాలోచించుచున్నాడు.

ప్ర. (84) ఏప్రిల్ 19 తేదీన హిందూ పత్రికలో 'యాత్రికుడు' అను పేరుతో రామేశ్వరము ప్రేషనువద్ద యాత్రికులు పడు కష్టములగుండ్చి యొకరు వ్రాసిన వ్యాసమును దొరతనమువారు చూచిరా?

(బి) అందు విషయమై దొరతనమువారు తగిన చర్యను నడుపుదురా?

(ఉ) — (ఎ) దొరతనమువారి యుత్తరమును చూచినారు.

(బి) మూడవతరగతివారు వేచియుండుగదివద్ద రైలును ఆపి, రైలు ఆగు స్థలమునుండి, ఆశ్రయమునకు ఇత కొన్ని ద్వారములను తెరిచవలెననియు, రైలుకు దగ్గరగా యొక పాకను వేయవలెననియు, ఆ ప్రయాణికుడు వ్రాసియున్నాడు.

మొదటి సలహా దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ప్రిజెంటుకు పంపబడును. రెండవ సలహా విషయమై, గౌరవనీయసభ్యులు: 28 నెంబరు ప్రశ్నకు జవాబును చూడవలెను.

ప్ర. (85) ఎ. 1915 సంవత్సరము, మే 25 తేదీన శాసనసభలో వేసిన 182 నెంబరు ప్రశ్నకు జవాబు ననుసరించి, 1914 సంవత్సరమున పరిశ్రమ దైర్యుర గారి వలన సమావేశము చేయబడిన పారిశ్రామిక విద్యాసభవారి సలహాలపై దొరతనము వారు తమ యుత్తరవులను చేసిరా?

(బి) అట్టి యుత్తరవులను చేసినయెడల దొరతనమువారు వానిని అగపరచెదరా? ఎట్టి యుత్తరవులను చేసినయెడల, ఆలస్యమునకు కారణమేమి?

(ఉ) — ఎ. ఇట్టి సంఘములు చేసిన సలహాలను, పరీక్షించిన తరువాత, దొరతనమువారు చెన్న పట్టణములో వర్తకపాఠశాలను స్థాపించిరి. అందు ప్లమిత్తింగు, మెకానికల్ ఇంజనీరింగు నేర్పబడును. ఈ పాఠశాలా స్థాపనమునకు 1916 సం. రం ఆక్టోబరు 17 తేదీన దొరతనమువారు చేసిన 1092 వ నెంబరు గల ఆర్డరు ఇచ్చట నున్నది.

సాంకేతిక విద్యకై సంఘము లేర్పరచబడినవి. ఇంకను దొరతనమువారు అందులకై పాఠశాలా నిర్మాణమునకు ఆజ్ఞ నీయలేదు.

ప్రశ్న. 86 వేలకొలిది ముప్పివారు, స్త్రీలు, పురుషులు, కుంటివారు, మూగవారు, అసహ్యకరములగు రోగులు అందఱును, బహిరంగముగ రోడ్లమీద నడచువారిని, ట్రాములలో పోవువారిని, బండిలమీద పోవువారిని యాచించుట జూచి దొరతనమువారు వారికి వస్త్రాహార నివాస వసతుల నిమిత్త మొక గృహమును గట్టించెదరా?

ఉత్తర:— మదరాసు పోలీసులకు 71 వ పెన్షన్ క్రింద ఏదీలో ముప్పి యడుగుట పేరముగ పరిగణింపబడుచున్నది. ఇట్టిదాని నణచివేయుట పోలీసువారిపని. అంతియ కాని నూచింపబడిన గృహమునిప్పుడు కట్టించుటకు దొరతనమువారు సిద్ధముగాలేరు.

ప్ర.— (87) (1) 1915 సం॥ మే 25-వ తేదీని సమావేశమైన ఈ సభలో చేయబడిన 87-వ ప్రశ్నకు జవాబును బట్టి దొరతనమువారు ఆమాకు నూనె మరలెచ్చుటకును వియు, వాని ఫలితము తెల్పుచు వియు తాము వారివద్ద నెంతెంత సరకు తీసినదియు తెలిపెదరా?

(2) ఈ మరలు చేయుచున్న పనితో గలసి వై ప్రశ్నకు సమాధానముగ పరిశ్రమాధికారి యిచ్చిన రిపోర్టును బలమీద నుంచెదరా?

ఉ—పాఠశాలాధికారి వారు రెండు అందర్నరు నూనె మరలను కొన్నారు. అది చేసిన పనిని గూర్చి రెండు ప్రకటనాపత్రము లంపబడినవి. ఆ విషయమును గోరువారి కాపత్రములను అధికారి యంపగలడు. పనులైనవేమక నా మరలమ్మివేయబడెను. ప్రాధానికు మరలలో మేము కొరిన వానిలో కొన్ని మాత్రమే మాకంపబడినవి. తక్కినవాని తెచ్చు ప్రయత్నములు విఫలమైనవి. ఇంతలో మరయొక కంపెనీవారాసామాను నిచ్చెదమనగా మేమాసామానును వారివద్దనుండి తుచ్చుకొంటిమి.

మా॥ ఎ. ఎన్. కృష్ణారావు పంతులుగారు.

90 ప్ర॥ పల్లికు సర్వీసు కమిషను నూచనల విషయమై అనధికారముగ ప్రజల యభిప్రాయముల నారయ నేప్రయత్నములైన యెవవైనవి?

ఉ॥ సభ్యులు 14 తేదీని వెలువడిన దొరతనమువారి 594 ఉత్తరువును చూడవలెను.

91 ప్ర॥ మదరాసునందు నూతనముగ తలపెట్టబడిన జనరలు ఆసుపత్రి నిర్మాణమున కెంతద్రవ్యముగను?

(2) నిర్మాణమునకు సంబంధించిన పత్రముల సభయందు ప్రవేశపెట్టుదురా?

ఉ. వైద్యశాలకు 46.75 లక్షల ద్రవ్యము ఎస్టిమేటు చేయబడినది. ఈ ఎస్టిమేటును తిరుగ సవరింప నుత్తరువైనందున ఎంత యగునదియు చెప్పజాలము. మందర నిర్మాణమునకు సంబంధించిన పత్రములు కొన్ని యిదివరలో వెల్లడియైనవి. ఎస్టిమేటు ఇంకను ఆమోదింపబడలేదు గాన ప్రస్తుతము వెల్లడి చేయవలసిన పత్రము లిక లేవు.

92 ప్ర॥— గత 5 సం॥ల యందును ప్రతిజిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెంటును ఎన్ని పెద్దపేరములను స్వయముగ విచారించెను?

ఉ.— 1915 సం॥ ఏప్రిలు 5వ తేదీని జరిగిన సభయందు సభ్యుల కొనగబడిన ప్రత్యుత్తరము ప్రస్తుతమున నాతడు పరికింపదగును. 1915 సం॥పు తేసులు పోలీసు పరిపాలనపు రిపోర్టున నుండును. 1916 సం॥పు తాబాకు లెక్కలు సిద్ధముగలేవు.

(93) ప్ర॥— గత 5 సం॥ ప్రతి పోలీసు నూపరింపెండెంటును ఎన్నెన్ని ప్రేమములను స్వయముగ తనిఖీ చేసెను.

ఉ॥ సమాచారము పోలీసుపరిపాలన రిపోర్టులలో దొరక గలదు. 1916 సం॥ రిపోర్టు చేరలేదు.

94 ప్ర॥ గ్రాడ్యువేట్లను సబు ఇన్స్పెక్టర్లగ నియమించుటకు గాను దొరతనమువారేయే ప్రోత్సాహవేక కార్యముల నొనర్చిరి?

ఉ॥ విద్యాధికు లగువారిని ఎన్ని కొన దొరతనమువారు పలుసా ర్థాజ్ఞాపించియున్నారు. ప్రస్తుత ముఖానిక సంఘము ద్వారా ఎన్ని కలు జరుగుచున్నవి. ఏన్నాతకు దైనను దరఖాస్తు సంపుకొనవచ్చును.

95 ప్ర పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ల సబు ఇన్స్పెక్టర్లలో నెంత మంది గ్రాడ్యువేట్లు, గ్రాడ్యువేట్లు కానివారెంత మంది యున్నారు?

ఉ॥ డిప్యూటీ నూపరింపెండెంటుగా పనిచేయుచుండిన ఇన్స్పెక్టర్ల మన మినహా రాజధానియందు 286 గురు ఇన్స్పెక్టర్ల సబు ఇన్స్పెక్టర్లు ఉన్నారు. వీరిలో 67 గురు గ్రాడ్యువేట్లు గ్రాడ్యువేట్లు గాక ప్యాసు అయినవారు 79,140 మంది ప్యాసు కానివారు యున్నారు. సబు ఇన్స్పెక్టర్ల నుగూర్చి దొరతన మువారికి తెలియదు.

(96) ప్ర (1) గత 5 సం॥యందు కడప జిల్లా యందు గ్రాడ్యు యెట్లైనను సబు ఇన్స్పెక్టర్లగ నుండిరా ఉన్న యవల నెంతమంది?

(2) అట్టి వారిని ప్రయోజనము చేయక, వారి క్రింది యుద్యోగులను ప్రయోజనము చేయుట సంభవించెనా? సంభవించిన, ఎన్ని పార్లు?

ఉ॥ దొరతనమువారి కి సమాచారము తెలియదు.

97 ప్ర (1) సబు ఇన్స్పెక్టర్లు కచేరీ గుమాస్తాకు స్వంత భూములున్న జిల్లాము గుమ్మాగ మీయ రాదకుట సత్యమా?

(2) ఈ నిబంధనమును సవరించుటకు ప్రార్థించుచుంటిని.

ఉ.— అట్టి నిబంధనమున్నట్లు దొరతనమువారెవరగు. మా॥ రాజరాజేశ్వరి సేతుపతిగారు.

99 ప్ర.— పంపకమునకు హక్కు లేని సంస్థానముల యందలి భాగస్వాములు తమ ప్రత్యేక హక్కులను స్థిరపరచు కొను దరఖాస్తుల విషయమై ఆజ్ఞల సెవ్వక పూర్వము మదరాసు భూస్వాముల సంఘమువారి యభిప్రాయమును దొరతనము వారలకంపవలయును.

ఉ.— దొరతనమువారు సభ్యుని మాచన మంగీకరింప జాలరు.

(104) ప్ర॥ కొందరు ధర్మకర్తలు రిసేనరులు యుద్ధ ఋణ పత్రముల గొనుచున్నారు. కాని వీరికి కోర్టుల అనుభవావలసియున్నది. ప్రస్తుతము కోర్టులు కట్టివేయబడియున్నవి. కనుక యుద్ధఋణకాలమును దీర్చి మొనరింపవలసిన దని ఇండియా దొరతనమువారు ప్రార్థింపబడిరి.

(ఉ) ఈ విషయమై ఇండియా దొరతనము వారికి వ్రాయబడినది. కాలమును పీరు దీర్చి మొనరింపజాలనందులకు చింతించున్నారు. కాని అక్టోబరు 15 వ తేదీవరకు పోస్టాఫీసుద్వారా వేల రూపాయలు నిలువచేసికొనుట కవకాశమున్నది. పోస్టాఫీసు కేసు సర్టిఫికేట్లకు కాలపరిమితి లేదు. కాని తద్వారా 7,500 రూ॥ల కంటె నధికముగ డిపాజిటు చేయరాదు.

మా॥ బి. వి. నరసింహం అయ్యగారు.

105 ప్ర.— (ఏ) ధరలల్లి (త్రెజరు హౌసు) కానము క్రింద ఎన్ని విగ్రహములును పూజనీయములగు వస్తువులును దొరకైనవి? ప్రజల యష్టమునకు వ్యతిరేకముగన, వారి అనుమతి లేకుండను ఎన్ని సంపాదించబడెను? ఏ ప్రదేశములలోనైన విగ్రహములు మున్నగునవి? కనబడినపుడు, అవటి ప్రజలు వానిని పూజించు సద్భావముతో తమ కియ్యగోరినను, వాని హక్కుగల వారు కొందను వానిని ప్రభుత్వోద్యోగులు తీసికొన గూడదని ఉత్తరువు చేసెదరా?

ఉ.— (ఏ) వివరములు తెలియవు. (బి) ఉత్తరువులు జారీచేయుట అనవసరము సద్భావముతో ప్రజలు ధరభాస్తు పెట్టుకొనినచో ప్రభుత్వోద్యోగులు వారికోరికలను మన్నించుటకు ఉత్తరువు లీయబడినవి.

106 ప్ర.— ఏ. కెరూనా కొండలమీద ఇప్పుడును 10 సంవత్సరముల క్రితమున్న గ్రామము లెన్ని? రైతు లెందరు? (బి) వారికి సాగుబడియు గుచ్చు భూమి ఎంత? (సి) రైతులకు సాగుబడినిమిత్త మిచ్చుట కింకేమి భూమిలేదని, 1910, 1911 సంవత్సరములలో నేలము కలవ్వరానికి తెలుపబడెనా? (డి) సాగుబడి భూమినిగొప్పిచేయుట కాలోచన లేమైనను చేయబడినా? నాటి ఫలితమేమి? (ఇ) 1910 సంవత్సరము మొదల లిప్పటివరకును ప్రతివత్సర మెన్నియెకరముల భూమి రైతులకు దరఖాస్తుక్రింద నిచ్చుచున్నారు? (ఎఫ్) సాగు బడిభూమి వృద్ధి చేయుటకును, మరల యా లి కిచ్చుభూములను వృద్ధి చేయుటకును ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులిచ్చెదరా? ఈ విషయములను దెలుపగోరినను.

ఉ. (ఏ) కెరూనా కొండల మీదనున్న గ్రామములు 68. జనసంఖ్యనుగూర్చి ప్రస్తుతము చెప్పలేము.

(బి) ప్రభుత్వమువారికి సమాచారము పూర్తిగా తెలియదు.

సి. డి. ఎఫ్: — సాగుబడి భూములు వృద్ధియెచట అవసరమో అచట స్థానికోద్యోగులు చేయుచున్నారు. 1910 మార్చి 7-న తేదీని ప్రచురపరచబడిన 714 రివిన్యూ నెంబరుగల దొరతనమువారి యుత్తరువును, 1916 సంవత్సరము నవంబరు 20-వ తేదీని ప్రచురపరచబడిన 2163 రివిన్యూ నెంబరుగల ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువును వైవివయమునుగూర్చి తెలుపును. వీనిని సభ్యుల కొనంగెదము.

107. ప్ర. ఏమేజిల్లాబోర్డులవారు రైల్వేపనుల విధించిరి? (బి) 1917 మార్చి 31 వకు వాటి రైల్వేనిధి మొత్త మెంత? నాటికి రైల్వే, 4 వడ్డీగ గవర్న మెంటు పత్రములను కొనుటకు ఈ మొత్తమున నెంత వినియోగింపబడినది. (డి) జిల్లాబోర్డులు క్రొత్తముణములను మార్పుపద్ధతుల మీద నుపయోగించిరా? అటులైన ఎంతవరకు? (ఇ) 3 సంవత్సరములు 5 సంవత్సరములవాయిదాగల యుద్ధములపత్రములను జిల్లాబోర్డులవారు ఎంతవరకు కొనిరి?

107 ఉ.— ఏ. డి. జి. జి. గూర్చిని కోయంబత్తూరు, కడప, గోదావరి, గుంటూరు, కన్నడము, కృష్ణా; కర్నూలు; మధుర, నెల్లూరు; రామనాడు; నేలము, తిరునల్వేలి; తిరుచనాపల్లి విశాఖపట్టణము జిల్లా బోర్డులు రైల్వేపనుల వసూలుచేయుచున్నవి. బి, సి, డి. ఇ.— ఈ సమాచారము కనుగొనబడును.

108 ప్ర.— ఏ 1917 మార్చి 31 వ తేదీవరకు జిల్లాబోర్డులకు ఎన్నిమొత్తు పొందుగల ఇనుపదారిగలదు? (బి) 1914 ఆగస్టు తరువాత ఏమైనను చేయబడెనా? ఎక్కడ? (సి) యుద్ధానంతరమున ఇనుపదారులను చేయుటకు మొలన కెంత అవసరపు కర్కు అగును?

108 ఉ.— ఏ. 209½ మెట్లు. బి. సి.— ప్రభుత్వమువారి కింకను ఆసమాచారము తెలియలేదు.

110 ప్ర.— ఏ. జిల్లాబోర్డులవారు చేయించిన ఇనుపదారులైన కంపిసివారు బండ్లను నడుపుటకు వారు పంపిన ఖరారు నామానకలును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించిరా? (బి) అని యిప్పుడు ప్రచురపరచెదరా? (సి) అన్ని జిల్లాబోర్డులరైల్వే ను పూర్తి పద్ధతిమీద నడుపబడునా? పూర్తి లేక నడుపబడునా?

110 ఉ.— ఏ. డి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువులు రాలేదు. సి. ఇది ప్రతిగ్రలుయొక్క ప్రాశస్త్యమును బట్టి యుండును. మరియు జిల్లాబోర్డులవారు కోరు మరతులను బట్టికూడ నుండును.

112 ప్ర. ఏ. పోలీసుకాఫోద్యోగుల అపరాధాన్వేషణ సామర్థ్యమునందలి కొరతను తొలగించుట కేమిచేసిరి? (బి) యుద్ధానంతరమునగాని కాక తక్షణమునగాని, కొంతమంది సబు ఇన్స్పెక్టరులను, తప్పితునకుగాను, పొట్టలెండు యాడుకుగాని, యూరపులలోని మతప్రదేశమునకు గాని పంపుట కాలోచించెదరా?

112 ఉ.— ఏ. 1913, 1914, 1915 సంవత్సరముల నివేదికములను బట్టి అపరాధాన్వేషణ సామర్థ్యమును కొరత యున్నట్లు గానరాదు. లెక్కలను బట్టి ప్రతివత్సరమును అపరాధాన్వేషణ సామర్థ్యము వృద్ధి గనుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. డి. కొంతమంది పోలీసువారిని యూరపునకు బంపుటచే నెట్టి లాభమునకులుకునని ప్రభుత్వమువారు తలచరు.

113 ప్ర.— (ఏ) కాననసభ యెన్నికల నాక్షేపించు దరఖాస్తు లెన్నిచచ్చినవి ఎన్ని స్వీకరింపబడినవి? ఎన్ని త్రోసివేయబడినవి? (బి)—నియోజకములనుగూర్చి యాక్షేపణ పత్రములను బంపువారు తమ యాక్షేపణ పత్రములు నెన్లనివో ఆసామ్యును నడలుకొను పద్ధతిని కొంతసామ్యు ధరావతు కట్టుటకును, ఆక్షేపణ పత్రములను అన్వలు గూడ పంపకుండుటకు వారు స్వయముగన లేక అధికార మీయబడిన ప్రతినిధి ద్వారాగాని పంపుకొనునట్లుఎన్ని క నిబంధనలను మార్పుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు కాలోచించెదరా?

113 ఉ॥ ఏ. 1909 సంవత్సరమునుండి పది ఆక్షేపణ పత్రములు వచ్చినవి. అవి త్రోసివేయబడెను. (బి) గౌరవ సభ్యులు చేసిన సలహాను ఆలోచించుట కవసరము కనబడదు.

114 ప్ర (ఏ) 1917 వ సంవత్సరము మే నెల 8 వ తేదీని న్యూఇండియా పత్రికలో 6 వ పుటలో ప్రచురపరచబడిన ప్రకటన పత్రికను ప్రభుత్వమువారు ఒప్పకొనిరా? (బి) చెన్నపురి రాష్ట్రసభ గూడలూరులో జరుగుటకు ముందు దానిని ప్రచురపరచుటకెట్టి యావశ్యకత కలిగినది? (సి) వై సభలో విచ్చిక నేవకులుగా నుండి నాయకుల సౌకర్యములను జూచు పట్టపక్షినియని కళాశాలవిద్యార్థులు తత్సభకు రాగూడదని ప్రభుత్వమువారు దలచి వీనిని ప్రచురపరచిరా?

114 ఉ.— వై ప్రకటనము ప్రభుత్వమువారి యనుమతిమీదనే ప్రచురపరచబడెను. కొంతకాలమునుండి బాగుగా నాలోచింపబడి తుదకు ప్రచురింపబడెను. ఇది విద్యార్థుల యభిప్రాయకొరకు ప్రచురింపబడినశాసనము. ఇతరవిషయము లేవియు దానికి అర్హంతరము కలుగజేయ గూడదు.

115 ప్ర — ఈ రాజధానిలో ప్రతి జిల్లాలోనున్న యింటిపెరళ్ల కొలతయొక్క యభివృద్ధిని గూర్చి ప్రభుత్వము వారు దెల్పుదురా? ప్రస్తుతము దానిమీద వచ్చినపన్ను మొత్త మెంత? ఈ మధ్య సరిచూచిన 21వ నెంబరు యుత్తరువు ప్రకారము ఎంతవరకు రావలసియున్నది?

ఉ.— గౌరవసభ్యులకు ఈ విషయమున సమాధాన మిచ్చు స్థితిలో ప్రభుత్వమువారు లేరు.

(116) ప్ర. బకింగుహము, కాలవలోను నాగపట్టణము, నేదారణ్యము కాలవలోను ఒండును దీయుటను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఏమిచేసిరి? ఈ రెండు కాలవలను కలుపుటను గూర్చి త్వరలో నాలోచించురా?

116 ఉ.— ఈ కాలవలలోని యొండునుట్టిని దీయుటకును, వీనిని మంచినీటిలో నుంచుటకును, ఏ యధ్యంతరము లేకుండ పడవుల నిరంతరమును వీనిలో నడుగుటకు ఏర్పాటులు చేయుటకును ప్రత్యేక శ్రద్ధ దీసికొనవలె నని 5-7 సర్కిలుల నూపరింపెండెంటు ఇంజనీరునకు ఉత్తరువులు పంపబడెను. అదయారుతును పాపాన్ నావిడికిని మధ్య బకింగుహము కాలువలో 18,800 కుంటలనున్న దీనినటుల రెవ సర్కిలు నూపరింపెండెంటు ఇంజనీరు దెలిసెను. ఆ కాలవలో నెక్కడను పడవల ప్రయాణమున కర్హంతరములేదు. మిగిలిన పనిని గూర్చి రిగిన సమాచారము నెలియలేదు. రెండుకాలవలను ప్రస్తుతము కలుపుట జరగదు.

హిందూదేశ రక్షక సైన్యము.

భారతీయ శాఖ.

హిందూదేశరక్షక సైన్యము, 1917వ సం॥ ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన ఆలోచనసభాయందు లగు హిందూదేశ రాజప్రతినిధిగారిచే నంగీకరింపబడిన (111-1917) హిందూదేశ రక్షక సైన్యచట్టము ననుసరించి నిర్మింపబడినది. ఈచట్టము ప్రకారము నిర్మితమగు సైన్యము రెండువిధములు. (1) బ్రిటిషుసామ్రాజ్య పౌరులగు పాశ్చాత్యుల సైన్యము. (2) పాశ్చాత్యులు కాని బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పౌరుల సైన్యము. సంఘటితాగమన ఈ రెండవ తరగతి వారికి ఈ చట్టము క్రింద వినియోగమగు హిందూదేశ రక్షక సైన్య భారతీయ శాఖయని నామమిడదము. ఇక్రవర్తి గారి భారతీయ పౌరుల మగు మనకు హిందూదేశ రక్షక సైన్య భారతీయ శాఖలోదను మాత్రమే ముఖ్య ప్రమేయము.

2. చట్టములో నియమింపబడిన వయస్సులో నున్న బ్రిటిషు పాశ్చాత్యపౌరులందఱును విధాయకముగ నీ సైన్యము లో చేరవలసియున్నారు. ఆ చట్టముల మూలమున విడువబడ గల వారు మాత్రమే నిర్బంధింపబడకూడదు. తక్కిన వారలు సైన్యమున చేరుటనుగూర్చి ఆచట్టపు 12వ సెక్షనులో నుదాహరింపబడినది. ఆ సెక్షనుయొక్క 1వ నిబంధనలో నిలులుదాహరింపబడినది:—

రాజప్రతినిధిగారు, హిందూదేశ రక్షక సైన్యమున చేర్చుకొను నియమములను సైనికదళములను గాని సైనికులను గాని ఏర్పఱుములలో వ్రే న నుం చ ని య మిం ప వచ్చును. ఆ ధ్యములను, ఆ నియమములును గజెట్ ఆఫ్ ఇండియా మూలమున ప్రకటింపబడును. చట్టపువరకుల బట్టి సైన్యము లో చేర్చుకొనదగినవారుగ నుండి, ఈ చట్టము నేర్పరచిన ఆరు మాసములలోగా సామాన్యసైనిక సేవలో తమ్ము చేర్చుకొన గోరునట్టి పాశ్చాత్యేతర బ్రిటిషుపౌరులు విద్యార్థులుగా సైన్యములో చేర్చుకొనవచ్చుదురు. వై నుదాహరింపబడిన నిబంధన ప్రకారము విధింపబడిన వరకులు:—

(1) సాధారణముగా భారతీయ సైనికులేయే తరగతుల నుండి గ్రహింపబడుదుకో దరఖాస్తుదారు దాతరగతులకు చేరవచ్చును నుండకూడదు.

(2) దరఖాస్తుదారుడు నేరస్థుల గుంపులోని వాడుగ నుండకూడదు. వాని జీవితమున ఎప్పుడును కారాగృహ శిక్ష నుండియుండ కూడదు. వ్యసాంతరవాసశిక్షను బడసి యుండ కూడదు. 1908 వ సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడ్డు నిబంధనల ననుసరించి మంచి ప్రవర్తనకు జామీనిచ్చిన వాడుగ నుండకూడదు. అట్టి శిక్షనుగాని ఉత్తరువునుగాని బడసి ఆనంతరము ఆ శిక్షయొత్తరువుల మార్పబడిన వాడుగ గాని, పట్టంపబడిన వాడుగ గాని యుండకూడదు.

(3) దరఖాస్తుదారుడు సేవకబాలిలో చేరిన వాడుగ నుండకూడదు.

(4) ఆతని ప్రవర్తనము మంచిదిగా నుండవలెను.

(5) ఆసభయమున కంటికి 18 ఏండ్ల వయస్సు కచ్చి యుండవలెను. 30 ఏండ్ల వయస్సుకచ్చి యుండకూడదు.

(6) సామ్రాజ్యపు ఎత్తును (5 అడుగుల 4 అంగుళములు) కంటికి లెక్కయు (22 అంగుళములు) నతిమ గలిగియుండ వలెను.

వై చట్టముయొక్క 12-వ సెక్షను ప్రకారము సైనిక సేవ నోరు ప్రతిపైదవులను పోలీసు కమిషనరు నకు ను రాజధాని నగర పరిమితుల కవతల నివసించు వాడైన, తాను సాధారణముగ నివసించు జిల్లామేజి స్ట్రీటునకును తనదరఖాస్తు నీయవలెను. దరఖాస్తుపాఠములు అచ్చుసేయ బడియున్నవి. వలయువారలు మదరాసు పోలీసు కమిషనుగారి వద్దగాని, లేక జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి వద్దగాని మదరాసు, హిందూదేశరక్షక సైనికుల చేర్చుకొను సంఘ (Recruitment Committee to the Indian defence Force, Madras.) కార్యదర్శుల వద్దగాని వానిబడ యగలరు.

3. దరఖాస్తును పంపిన పిమ్మట నేమి జరుగునదియు ఇండియా కోర్తనమువారి మార్చి 1917 21వ తేదీనాటి 10 వ ప్రకటనలో నిలుల ప్రాయబడియున్నది.

(1) ఆరుల సైనిక సేవలో చేరగోరు ఏదరఖాస్తుదారుని చేర్చుకొన నుద్దేశింపబడిన యెడల సాధ్యమైనంత త్వరలో వై చట్టమును ఆమువై సైన్యములో చేరుటకును హాజరు కాలముననీ, సైనికాధికారియతని కోక యుత్తరువునొప్పును. అందు ప్రకారముగా జేరిన హాజరు కాలముననీ సేవబడినది.

ఇతర విషయములలో సాధ్యమైనంత త్వరగా దరఖాస్తుదారుని వైన్యమున చేర్చుకొన నుండకూడదు నుత్తరువు పంపబడును.

(2) తగియున్నట్లు తెంచబడిన దరఖాస్తుదారుడు సైన్యమున చేరుటకు హాజరుకాలెను. వైన్యమున చేర్చుకొను ఉద్యోగి 1వ మెయ్యూలు నందలి రెండవ ఫారములో (ఈవైన్యములో చేర్చుకొన నంపబడిన దరఖాస్తుపాఠములో) ని నిబంధనలను గూర్చి యతని ప్రశ్నించును. అనంతర మున్న యెడల నాచిత్యం కిచ్చు యుత్తరువుల బట్టి యతడు దరఖాస్తులో నున్న సంగతులను దిద్దుకొనును. పిమ్మట తానిచ్చిన ఉత్తరువులు నిజమనియు, తాను జేసిన ఖరారు ప్రకారము నడచుకొనుటకు తానంగీకరించిననియు, దరఖాస్తుదారుడు దరఖాస్తు అనుగుభాగమున సంతకము చేయవలయును.

(3) అనుగబడిన ప్రశ్నలన్నియు దరఖాస్తుదారునకు బోధపడి, అతడు సైనిక సేవ కొప్పుకొనుచున్నాడని ఆయన ద్యోగి బాగుగ వెలసికొనిన పిమ్మట నతడు దరఖాస్తుదారున కోక సర్టిఫికేటు నొసగును. అట్టి సర్టిఫికేటు నొందినతడు వైచట్టపు 12 వ శాసనము ననుసరించి సైన్యములో చేర్చుకొన బడినట్లు గ్రహింపబడుచున్నాడు.

(4) ఈ నిబంధనలు ఉద్దేశములకొఱకు నియమింపబడిన (సైన్యమున చేర్చుకొను) ఉద్యోగిని తన సైనికాధికారి నియమింప వచ్చును.

వైచట్టమునందలి ప్రకటన యొక్క 11-14 పేరాల యందలి విషయముల సంగ్రహముగ తెలిసికొన వచ్చును. ఇట్లు చేర్చుకొనబడిన ప్రతి సైనికుడును ఒకానొక దండ నాధికారి యెదుటగాని సైనికోద్యోగి యెదుటగాని, తాను చక్రవర్తిగారి యెడలను, వారి వారసుల యెడలను, వారితరు వాత రాజ్యమునకు వచ్చువారి యెడలను, నమ్మకముగ నుండుననియు, నిజమైన రాజభక్తి గలిగియుండుననియు, తన విధ్య క్షధర్మము గ హిందూదేశ సైన్యములో న్యాయముగను, నమ్మకముగను పనిచేయుదుననియు, నమ్మద్రహ్మమునగాని భూమాద్యమునగాని హిందూదేశములో నెచటికినొచ్చునైన నచటికి వోయెదననియు, తనవివాద నియోగించిన ఆధికారి యుత్తరువులన్నిటిని తన ప్రాణాంతక ములైనను ఆచరించి తీరుచుననియు, ప్రమాణము చేయవలయును. ఒకానొక దళములో చేర్చుకొనబడిన సైనికుడు సైనిక న్యాయస్థానమువారిచే బదలతవు చెప్పబడినో శిక్షింపబడినో లేక రాజప్రతినిధిగారిచే బదలతవు చెప్పబడినో లేక విడుదల చేయబడిన నో లేక ఆ శాఖ నంతటిని నడపించు జనరలు ఆఫీసరుగారిచే బదలతవు చేయబడినో లేక విడుదల చేయబడినో తప్ప నాదళమును విడువకూడదు. మొట్టమొదట చేర్చుకొనునపు డేదయో యొక ప్రశ్న కబంధపు టుత్తరువు సొసగిన, నట్టి సైనికుడు శిక్షాపాత్రుడగుచున్నాడు.

4. దొరతనమువారి ప్రకటనల మూలముననో, సైనికాధికారులు మొదల గు వారి మూలమున నో తెలిసికొనిన సమాచారమునబట్టి, సైనిక సేవగోరువారల సంఖ్య తెలిసిన వెంటనే (హిందూదేశమున కంతటికిని) ప్రస్తుతము హిందూదేశ రక్షక సైన్య రాష్ట్రీయభాగము లాగునకు మించకుండ నాచుకొట్ట ఫాపింపబడును తెలియుచున్నది. ఈ విషయములో చేయబడు రాష్ట్రీయభాగా విభాగమునబట్టి ఏయేభాగములలో చేయబడిగాని అంతకెక్కుడు మందిగాని సైన్యములో చేరకొనుచుట రాష్ట్రీయదళము నెలకొల్పబడును. ఈదళములు మంచియరకాతమునండుస్థలములలో ఫాపింపబడును. చెన్నరాజధాని దళముచెన్నపురి యందుంచబడును. ఏరాష్ట్రములోనైన, వేయిమంది సైనికులెప్పుడు చేరినయప్పుడే సైనికశిక్ష ప్రారంభింపబడును. ఒకొక్క అంతర్దళమున (250 సైనికులు) కు ఒకొక్క పర్యాయము శిక్ష నేర్పవట్టి యేర్పాటు చేయబడును. నూతనసైనికులు 90 దినముల శిక్ష నొందుదురు. ఆశిక్ష సంతతమీ యబడును. సైనికుని యావతా గులము నాక్రమించును. సైనికనివాసస్థలము (Camp)న గాని, శిక్షాస్థలము (Barracks)న గాని, శిక్ష యొసగబడును. ఇందునల శిక్షనును, బోధకును మంచి పునాది చేయబడగలను. శిక్షాకాలమున దేశరక్షక సైనికులు భారతీయ సైనిక శాసనవిధులకును, హిందూదేశ రక్షక సైన్యచట్టము ననుసరించి ప్రకటింపబడిన తక్కిన విధులకును, నిబంధనలకును పాత్రులగురు. వీరి శిక్ష పూర్తియైన పిమ్మట మరల 250 మంది శిక్ష మొనగబడుదురు. శిక్షాసంతరమా యా అంతర్దరా సైనికులు తమ తమ పూర్వపు ఉద్యోగములలో ప్రవేశించుదురు.

శిక్షాకాలమున ఒక్కొక్కనికి రూ॥ 11ల జీతమును. వస్త్రాల హారములు సొసగబడును శిక్షాసంతరము “బహు కష్టకాలమున, మాత్రమే” ఈ సైనికులు సైనిక సేవ కావ్యవించి బడుదురు.

5. విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు:— సైన్యమున చేరుకొనుట నహాజరు దినములు తక్కువగుట. (Loss of attendance ఈ విషయమును గూర్చి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగా రి సంఖ్యని ప్రచురించితి.

(1) మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టముల ప్రకారము కావలయునన్ని దినములు హాజరు, హిందూదేశరక్షక సైన్యమున చేరిన విద్యార్థులు సర్టిఫికేట్లలో గనబరచలేకున్న వ్యక్తి వారికి బాధయు లేకుండుటల విధినిషేధము(Exemption), జేయవలయునని సిండికేటువారు నెనేటువారి నెచ్చరించిరి. కాని అట్టి విధినిషేధనమును ఆయాకళాశాలల ప్రెసిడెంటులును, విద్యార్థులు పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రా భ్యాసకులును, ప్రకృతిశాస్త్రా భ్యాసకులునైన ఆయా ప్రాధపరులును సిఫారసు చేయవలెను.

(2) ఈవైన్యములో చేరిన ఉన్నత తరగతి విద్యార్థుల, పరీక్షాకాలమును, వారింట్లుక్లాసు ప్యాసయిన అయిదు సం॥ త్వరములవరకును తత్కాలిక నిబంధనగా హెచ్చింపవలయు, ననియు సిండికేటువారు నెనేటువారికి సిఫారసు చేసెదరు.

(3) ఒకానొక విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షకు కుట్టువిద్యార్థి, హిందూదేశ రక్షక సైన్యశాసనము ననుసరించి సైనిక సేవకు బోవలసియున్న అతడు కట్టినజీతములను సిండికేటువారు మరల నిచ్చివేయుదురు.

విశ్వవిద్యాలయ దళము:—సంఖ్యలు తగియుండి జాతి భేదము లాటంక పరుపవచ్చు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయాంతర్దళము లేర్పరుపబడునని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ సహాయాధ్యక్షున కెఱిగింపబడినది. ఒకానొక విశ్వవిద్యాలయము నుండి 200ల మందివిద్యార్థులు వచ్చిన ఒకొక్కమారు 50 గురు చొప్పున వారికి చిరుశాఖలుగ శిక్ష నేర్పబడును. జాతిభేదమునుగూర్చి తగినశాస్త్ర తీసికొనబడును. వారి సొకదళముగూడ జేయు సమయమువచ్చిన నాసంగతి బహుశాస్త్రతో పరిశీలింపబడును. దొరతనపు సేవకులు:—ఈమమించిపోవు కాలమును పరీక్షించునపుడు ఈ సైనికశిక్షకులన గలిగిన కాలన్యాయము లను లెక్కనుండి తగ్గించుటలు నాయాశాఖాధికారులయొ గించుచు సొకయుత్తరువు పంపబడునని రిక్రూటుమెంటు కమిటీ ప్రెసిడెంటుగారికి తెలుపబడినది. సైనికశిక్షలో నుండు కాలమున దొరతనపు సేవకులకు ఆ కాలమునకు రావలయు జీతమును గాని, అందులో కొంత భాగమును గాని ఇచ్చెదరా అనుసంగతిని గూర్చి మదరాసు దొరతనమువారు హిందూదేశ దొరతనమువారిని సలహా చేయుచున్నారు.

(sd) పి. నాగభూషణము,
సి. ఎస్. గోవిందరాజు మొదలియారు,
జె. బి. రాజు,
సహకార్యదర్శులు, రిక్రూటు మెంటు కమిటీ మదరాసు.

బళ్ళారి సరసవిందినీ సభ 764
ఈ సభ వారు 1917 సం॥
రాబోవు శనివారము 26 తేదీ
“లవకుళ”
అను నాటకము 5 క్క గంటలకు
విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో
ఆదివారము 27 తేదీనాడు
“కృష్ణలీల” నాటకము
ఆడి, నెల్లూరునందు జరుగబోవు ఆంధ్ర
సభకుగాను బోవుచున్నాను. అక్కడ తమ నాట
కములలో కొన్ని ప్రదర్శింతురు.
రావుబహదూరు
సి. హెచ్. గౌడ్. } బి. మాధవరావు
ప్రెసిడెంటు. } జనరల్ సెనేటురు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

పట్టనరీక్షాఫలితములు 1917

ప్రథమ వర్గము

(గణిత శాస్త్రము.)

ప్రథమతరగతి:—1588.

రెండవ తరగతి:—84, 51, 124, 140, 156, 259,

272, 285, 296, 311, 323, 328, 331, 444, 470, 485, 564, 574, 579, 606, 610, 611, 613, 615, 621, 625, 630, 644, 665, 690, 712, 731, 742, 779, 835, 844, 847, 857, 880, 909, 913, 930, 1089, 1099, 1099, 1106, 1116, 1118, 1124, 1127, 1133, 1136, 1137, 1143, 1151, 1161, 1227, 1233, 1234, 1276, 1277, 1288, 1296, 1303, 1323, 1324, 1337, 1357, 1373, 1401, 1435, 1486, 1495, 15 7, 1523, 1541, 1592, 1602, 1613, 1620, 1638, 1644.

వాతావరణ సిద్ధి

1917 సం॥ మే 24-వ తేదీ గురువారము.

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో		వర్ష పాతము.	
	అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత	అధిక, నీడను ఉష్ణోగ్రత	మొత్తము	గరిష్ఠము
చెన్నపురి	24.5	84.5	109.0	109.0
గోపాలపురము	29.781	92.2	80.3	1.86
వాల్తేరు	29.765	91.1	78.9	2.54
కాకినాడ	29.788	91.8	79.7	10.23
బందరు	29.781	98.4	82.0	3.58
గుంటూరు	...	102.8	81.4	2.99
నెల్లూరు	29.776	103.8	82.1	0.81
చుద్రాసు	29.773	99.5	80.9	0.44
కడలూరు	29.793	99.0	80.0	0.88
నాగపట్టణము	29.802	100.4	78.9	0.40
కొలంబూ	29.854	90.5	75.9	7.83
తిరువనంతపురము	29.841	90.6	78.4	0.90
కొచ్చికోట	29.852	89.2	77.3	4.25
కల్లికోట	29.841	88.4	78.3	0.82
మంగళూరు	29.865	91.1	77.2	0.05
బొంబాయి	29.877	90.2	78.9	0.24
మైదరాబాదు	29.809	87.1	78.7	3.78
ఆనంతపురము	...	99.8	79.2	3.80
బళ్లారి	29.830	96.5	74.9	1.40
కర్నూలు	29.847	99.4	82.1	1.59
కడప	29.821	104.4	87.7	2.29
తెంగుళూరు	29.805	93.8	68.8	3.84
కొడైకనాలు	22.810	67.5	51.1	4.91
ఉదకమండలము	23.041	70.2	50.2	2.06
కోయంబత్తూరు	29.841	96.0	71.7	0.82
తెల్లూరు	29.795	102.2	79.0	1.59
నేలము	29.827	103.0	77.8	0.85
తిరుచనాపల్లి	29.808	100.3	74.1	2.17
పుడుకోట	29.815	102.8	77.9	0.90
మధుర	29.906	100.2	78.8	3.04
తిరునల్వేలి	2.21

బర్షాయందు వాయుభారముత్పత్తి కష్టపాతము, రాజధాని మధ్యభాగములందు కొంచెము హెచ్చినది. ఎన్నటిలో తప్ప సాధారణముగా వాయువు పట్టుకుముగను, పట్టుకొనుముగా వీరుచున్నది. కాని తొమ్మిదియందు వైశ్రవములుగా వీరుచున్నది. వాయువలనము మెల్లగానున్నది. సింహశములోని కొలంబూయందు వైశ్రవములుగా గాలి వీరుచున్నది. చిట్టముగ మేఘముపట్టినది. అప్పటినుండి మహానుభితిలోనున్నది. రాజధాని, కైత్రభాగములందు తప్ప ఇతర ప్రదేశములందు పగటియుష్ణము సాధారణముగనో ఎక్కువగనోయున్నది. ఉత్తరభాగమునందు సాధారణస్థితికి గడిగ్రలు తక్కువగానున్నది. రాత్రియుష్ణము సాధారణస్థితికి తక్కువయ్యెను. సూర్యుత్తరమునందు తప్ప ఇతర ప్రదేశములందు వాయువును దాగిత అల్పము, రాజధానియంతటిగో కొంచెముగా మేఘము పట్టినది.

ఆర్. ఎల్. జోన్న,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఫోర్టు నెయింటు జాగి గజెట్టు.

(మొయి 22 మంగళవారము)

వర్ణకు డిపార్టుమెంటు

క్రైయింగు అయిన పిదప వి. పాండురంగరావు వి. సి. ఎస్. గారు కృష్ణ జిల్లా నరసాపురము డివిజనునకు ఆఫీసులో ఉద్యోగము పొందిన కమిషనరు ఎఫ్. ఆర్. జి. జి. గారు సైనిక సేనా విచారణ సంఘమునకును, ఎన్నిక సంఘమునకును తాత్కాలికాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

కాట్టేరున నొక ఎన్నిక సంఘమును నియమింప వలసిన దనియు, తత్సంఘమున నీ క్రిందివారు సభ్యులుగా నుండవలె ననియు ఆజ్ఞయైనది. గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణ జిల్లాలలో నీ సంఘము వారి యధికారము చెల్లును. విశాఖ పట్టణము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఎచ్. ఎ. వి. పెగ్గురుగారి సంఘమున కధ్యక్షులు. డి. ఎడ్లెంగుటను, ఆర్. ఎమ్. మేప్పిల్లు జి. డబ్ల్యు. మొయి జేనుగార్ల సంఘమున కధికారసభ్యులు.

కడప, బళ్లారి, కర్నూలు, అనంతపురము, గుంటూరు జిల్లాల నిమిత్తము బళ్లారిలో మొక సంఘ మేర్పరుపబడును. సంఘమునకు బళ్లారి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ట్యూరింగుగారి కధ్యక్షులు. డబ్ల్యు. ఆర్. ఎచ్. గొయిలు, ఆర్. పి. గిల్లె, డబ్ల్యు. జి. ప్రోసరుగాన్ సభికారసభ్యులు.

మ్యూనిసిపలు డిపార్టుమెంటు

జుట్టూరు రామయ్యగారు కర్నూలు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

సెసిల్ బాబ్స్ ఆలెక్సాండరు రైటుగారు ఆనకాపల్లి మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరు.

వాల్తేరు ఎల్లంటుగారు భీమునిపట్టణ మ్యూనిసిపలు సభ్యుడు.

చిలక సంజీవరావు నాయుడుగారు నై మ్యూనిసిపాలిటి ప్రెజ్డెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి. నియోజన మామోదిత మయ్యెను. నడింపల్లి జగన్నాధరావుగారు నరసాపుర పేట మ్యూనిసిపలు సభ్యులుగా నియమింపబడిన.

పెళ్లూరు వరదయ్య శ్రేష్ఠిగారు గూడూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

కల్లూరి నరసింహారాయుడుగారు రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా మరల నియమింపబడిరి.

తెనాలి తాతారాజుబొడ్డు సభ్యులుగా మహమ్మదు వకా లవియారు ఉసుఫ్ అలిఖాను సామెయి బహద్దరుగారు మరల నేమింపబడిరి.

వైకలూరు తహశీలుదారు చింతలచెరువు హనుమయ్య పంతులు, ఉపాధ్యక్షులు నేకటరమణయ్య పంతులుగారు గుడివాడ తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

మహమ్మదు కమలం సామెయి బహద్దరుగారు నరసాపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

నరసాపురము తాలూకా బోర్డునకు రాళ్లపల్లి మార్గ్య ప్రకాశరావు, మదిరెడ్డి గంగారావు నాయుడు, కందాళం శత్రుకోట రామసుబ్బారాయులు, సి. ఎస్. ఎస్. మూర్తిరావుగారు మరల సభ్యులుగా నేమింపబడిరి.

కట్టల వూర్ణయ్య, రి. ఎ. గోడ్డను గార్లు బెజవాడ తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

పి. రామసుబ్బారావు, ఎమ్. పురుషోత్తమరావు గారు నెల్లూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

మిసలేని శును.

జుట్టెపల్లి రామకృష్ణగారికి గుంటూరు జాయంటు సబురిజ ప్రొవిడెంట్ బదిలీ అయినది.

కేంద్రవాడ వెంకటచలపతిరావు నెల్లూరు జాయంటు సబురిజ ప్రొవిడెంట్ నియమింపబడిరి.

చిట్టూరు జాయంటు సబురిజ ప్రొవిడెంట్ లెమ్మ ఆచారి ప్రొవిడెంట్ గారు గ్రూపుఫరు చేయబడిరి.

నరసాపురము నైట్స్ కాలనీని డాక్టరు టి. ఎస్. రామస్వామిశ్రేష్ఠి ఎఫ్. వి. అందు సి. ఎస్. గారు భీమునిపట్టణ మ్యూనిసిపాలిటీ వారి నెవరు నియోగింపబడిరి.

భీమునిపట్టణ నందలి సివిలు అసిస్టెంటు సర్జను మహమ్మదు అబ్దుల్ అజ్జా ఎచ్. ఎమ్. ఎస్. గారు విశాఖ పట్టణము జిల్లా బోర్డు వారిపై మొనర్పబడుదురు.

యద్దబులుమునకు చందా లిచ్చినవారి పేర్లు.

421	కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు	100
422	కె. ఎల్. దత్తాగారు	2500
423	ఎమ్. అబ్దుల్ కరీం సాహేబుగారు	800
424	జి. డబ్ల్యు. కోలుగారు	1000
425	మదరాసు బ్యాంకు ఏజెంటు, విశాఖపట్టణము.	3000
426	ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు	100
432	ఎఫ్. నోసు. వి. సి. ఎస్. గారు	1200
433	బి. ఎస్. సోగల్ గారు	7500
434	పి. వారస్వామి ఆయ్యంగారు	5000
435	పి. వి. చారిగారు	100
436	ఎఫ్. రాబిన్ సన్ బాబుగారు	1500
437	మిసర్సు ఎమ్. వి. కిడ్నూగారు	100
438	సి. మారిసన్ గారు	8000
439	హెచ్. హెచ్. బిల్కీట్టాగారు	3000
440	సి. డబ్ల్యు. డోల్లెగారు	1000
441	డబ్ల్యు. జి. మోలునర్తు గారు	1500
442	అల్లపర్తి ఎడ్వర్డు హేమిల్ గారు	2000
443	ఎన్. మాక్. మైకేలు వి. సి. ఎస్. గారు	20,000
444	గౌ. న్యాయమూర్తి టి. వి. శేషగిరి ఆయ్యంగారు	10,000
445	ఎస్. ఎమ్. చక్రగారు	12500
446	ఎస్. కనకాచలముగారు	2000
447	రివరెండు పి. మొఫాత్ గారు	8000
448	సి. మిమెస్మిత్తు గారు	28,100
449	నర్. ఎఫ్. జి. ఇ. సింగు కె. సి. వి. ఇ. గారు	15000
450	దివాను బహద్దరు టి. టి. రంగారావుగారు	8200
451	కొడయకనాల్ కల్లుబ్బ	2000
452	ఆర్. హెచ్. పి. బాన్స్ట్రసుగారు	1000
453	మిస్సు వి. పారబ్బు గారు (స్కాటు లెండు శ్రీలచ్చి)	2100
454	జి. డబ్ల్యు. బల్లెమ్మగారు	1000
455	హెచ్. కె. బోసు గారు	1000
456	డబ్ల్యు. సి. ట్యూ గారు	700
457	జి. ఎస్. లెవర్సన్ 24 లెవర్ సెయింగారు	2000
458	జి. ఎస్. గాయి వి. సి. ఎస్. గారు	15000
459	రావుసాహేబు టి. నంబెమల్లు శెట్టిగారు	5000
460	లాడ్డియూనివర్సల్ థియేటరు నెంబరు 273 ఇ.సి.	2000
461	జి. సి. స్వేరిగారు	8000
462	వెన్నకన్ ఇండియా టర్నింగ్ కల్లుబ్బ	48000
463	పి. కన్నయ్య శెట్టిగారు	100
464	డబ్ల్యు. హెచ్. ప్రొక్టరుగారు	8000
465	భవారీ శెట్టి వెంకటప్పయ్యగారు	300
466	మిస్సు. ఇ. ఆర్. గ్రాహమగారు	200
467	వెల్సన్ లక్ష్మీకోటయ్యగారు	500
468	ఎల్. ఇ. సాన్ డెయ్యగారు	1000
469	మోతే గంగరాజుగారు	1500
470	జి. ఆర్. ఎఫ్. టోటల్ హామ్ గారు	1500
471	చెన్నపట్టణము బ్యాంకు విజయనగరము	1000
472	రివరెండు డి. గోయానిని ఎస్. జి. గారు	6000
473	సి. పాపన్న గారు	2000
474	ఆర్. సుందరముగారు	2000
475	రాయసాహేబు జి. రామారావుగారు	400
476	మిసర్సు మాక్ డెగాల్ గారు	600

ఇందుకు సంస్థానాధీశ్వరులు ప్రజా వివాహ శాసనమును స్థిరపఁచిరి. వివాహ మాదగోరు శ్రీ పురుషులు భారతీయులుగ నుండవలెను. వివాహమునకు పూర్వము 14 దినములకు తక్కువ గాకుండ వారిరువురును ఇంచూరులో నివసించవలెను. అట్లు నివసించినచో వారిరువురును భిన్నమతములవారును భిన్నజాతులవారైనను గూడ నా వివాహము శాస్త్రీయమగును. (1) భర్త సంతృప్తయొందగ భార్యయు భార్య బ్రతికి యుండగ భర్తయు మరల వివాహ మాదగూడదు. (2) భర్తకు 18 వత్సరములు దాటవలెను. భార్యకు 14 సంవత్సరములు దాటవలెను. (3) మరునకు 21 సంవత్సరములును మధ్యవనకు 18 వత్సరములును నిండనిచో వారు తల్లిదండ్రులయొక్కయు సంతకుల యొక్కయు అనుమతిని పొందవలెను. (4) ఎట్టి సన్నిహిత బాంధవ్యము వివాహమునకు నిషిద్ధమో అట్టి సన్నిహిత బాంధవ్యము పనికిరాదని నిబంధన లేర్పరుపబడినది.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

మే నెల 30 వ తేది బుధవారమున మామూలుగ, తమకు పత్రిక సంపుటకు బదులుగ 8 వ సంవత్సరాది సంచికను (Annual Number) ను పంపుచున్నాము. కావున 'వి.పి.వి' చెల్లించి సంచికను నైకొన ప్రార్థించుట. ఇప్పుడు సంచికను పుచ్చుకొనక తిరుగగొట్టిన వారికి తిరిగి సంచికను మరియొకప్పుడు పంపునడల పోస్టేజి యెక్కువ తగులును. కావున విన్నవించుచున్నాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

చెన్నపురి శాసనసభ	2-3
హిందూ-జేతరత్నకర్తృత్వము	4
సానికవాస్తవము	5
ప్రధానవ్యాసము	
చెన్నపురి శాసనసభ	6
వాస్తవ - వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానుసంగ్రహము	
విశేష తంత్రీవాదము	8-9
ముఖ్యసమాచారములు	10
ఇంగ్లీషుతంత్రీవాదము	11-12
సమకాలికాభిప్రాయములు	13

ఆంధ్రపత్రిక

1917 సం॥ మే నెల 24 వ తేది

గురువారము

చెన్నపురి శాసనసభ.

ఉదకమండలములో సమావేశమయిన శాసన సభలో జరిగిన చర్చయు ప్రశ్నోత్తరములవలె మామూలుపద్ధతి మీదనే జరిగినది. అసభికార సభ్యులు ప్రతిపాదించు తీర్మానములలో నెట్టి హేతువాదముండినను, ఆ తీర్మానముల విషయము చర్చ ఎంత యవసరమయినను ప్రభుత్వమువారు "కూడదు, నిరాకరింపవలయును." అని నిశ్చయము చేసికొందురని తమ ప్రాటలను, అసభికార యూరోపియనుల ప్రాటలను జేర్చి ప్రతి తీర్మానమును నోడించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున శాశ్వతమైన గట్టిప్రేటు లుండుటవలన చర్చ ఎట్లుతీరినను, తమపక్ష మెంత బలహీనముగ నున్నను, తాము తప్పక జయించెదమను ధైర్యముతో వారి యిష్టమువచ్చిన సమాధానమును జెప్పుచున్నారు. వాదమునకు సరియైన ప్రతివాదమును సరిగా కనపడదు. మనపక్షమున సంఖ్యాధికతకలదను ధైర్యముపోయి, సభలో సీటియెట్లు తిరుగునో యను భయము కలుగు దినములు వచ్చునంత వఱకును శాసనసభల మాంద్యము, నిస్సారత, నిష్ప్రయోజకత్వముచు పోవు. ఆకాలము శీఘ్రముగా రానున్నదని నమ్ముచున్నాము. ప్రస్తుతము ఏ తీర్మానమును గురించియో చర్చ ప్రారంభింపబడదు. ఉపపాదకుడు లేచి ఉపన్యసించును. ఒక రిజల్యుషన్ తీర్మానమును బలపఱచెదను. తరువాత ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ఏ కాన్ఫ్యూగూరో, ఏ ప్రీసిపాసయ్యంగూరో

లేచి తీర్మానమును ప్రతిఘటించెదరు. ప్రభుత్వ సభ్యులందఱును, అసభికార యూరోపియను వ్యాపార సభ్యులందఱు చాలభాగమును, తమ ప్రాటు నెటుల నిచ్చెదరో అప్పుడే తేలిపోవును. అటు పయిన చర్చనుచేసి యేమి, చేయకేమి అను నిరుత్సాహము అసభికారుల మనంబులలో నావరించును. దీనికితగినట్లమధ్య పెంట్లండు ప్రభుత్వయొక్క అసహనము యెక్కువయి పోయినది. వాతావరణము శీతలమయమయి, ప్రజాను కూలముగ నుండుటలేదు.

ఇంతవఱకును ఆరుదినములు ముందుగా ప్రభుత్వకార్యదర్శికి తెలిపినచో ఏసభ్యుడయినను నొక్క చిత్తుచట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకయి సభవారియంగీకారమును బడయవచ్చును. గవర్నరుగారికి వ్రాసి వారి అనుజ్ఞను చట్టమును ప్రవేశ పెట్టుట కింతవఱకవసరమేలేదు. శాసనసభ్యులగు రంగాచారిగారు ప్రతిపాదించదలచిన గ్రామపంచాయతీ బిల్లును తమ కధికారము లేకుండనే పెంట్లండు ప్రభుత్వ గారు సభలో చర్చింప రాదనిరి. శాసనసభానిబంధనముల ప్రకారమీయన కాయధికారముకలదా? ఇంగ్లండులో సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదు లగు సర్ జాన్ బైమను గారు 1915 వ సం॥ పు ఇండియా గవర్నమెంటు శాసనపు 80 వ నిబంధనము ప్రకారము గవర్నరుగారి కీ యధికారము లేదని అభిప్రాయ మిచ్చియుండిరి. మొన్న ఎవ్వో కేటు జనరలుగారు ఏ చట్టమునయినను ప్రవేశ పెట్టుటకయి రెండు నెలల నోటిసు కావలయునని శాసింపవలసిన దనియు, ఏబిల్లునుగాని ప్రవేశ పెట్టదమని చెప్పినంత మాత్రమున చాలదనియు, దాని యుజేతము లెట్టివో, దానికి కారణము లేవో ముందుగా గవర్నరుగారికి తెలిపి ఆయన ఆజ్ఞను పుచ్చుకొనవలసిన దని శాసింపవలసిన దనియు నుపపాదించిన సవరణములకు కారణము రంగాచారిగారి చిత్తుశాసనము విషయమయి సభాధ్యక్షులగు గవర్నరుగారి నరించిన అశాస్త్రీయకృత్యమును శాస్త్రయుక్తము జేయుట యై యున్నది. గవర్నమెంటువారు తా మే శాసనమును జేయవలయు ననినను 12 గంటల వ్యవధినయినను అసభికార సభ్యుల కొసంగరు. అసభికారుల చట్టములకు మాత్రము రెండునెలల గడువు కావలయునట, ప్రభుత్వమువారిట్లుచేయుట కవసరమేదియో కనపడచ లేదు. ఒక నెలరోజుల నోటిసుయినను నుండవలయునని చెప్పినచో కొంతవఱకయినను బాగుండెడిది. ఈ సవరణముల సంబంధమున జరిగినచర్చ గవర్న మెంటు వారి ఉదార భావములను మాత్రము వెల్లడించలేదు. అసభికార సభ్యులకు లేక లేకయున్న ఒకటి రెండు స్వామ్యములను సయితము హరించినారు. ఆదాయపు పన్నును దుర్బుద్ధిచేత సకాలమునకు చెల్లింపక ఆసిన మరుజులవద్దతప్ప ఏవో ఇతర కారణములవలన చెల్లింప లేకపోయిన మరుష్యులవద్ద నుండి జరిమానాలను వసూలు చేయగూడదు అను విషయము విచారణచేయవలసిన దని సరసింహ అయ్యరుగా రుపపాదించిన తీర్మానమును రాజగోపాలాచార్యులవా రంగీకరించిరి. ఈ రాజధానిలో సాగుబడి భూములను విశేషముగా చీలుబడి చేసి పంచుకొనుచుండుటవలన ఆ భూమిని వృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకయి ఎవరికిని ఇష్టముండటలేదు. నూతన పద్ధతుల ప్రకారము సాగుచేయవలయునన్న శిశేషభూమి యుండవలయును. మర రాజధానిలో ఒకటి రెండు మూడు ఎకరములుగా పంపకమయిన భూములును కలవు. ఇన్ని ఎకరములకు తక్కువభూమిని పంపకము చేయకూడదను విషయము నాలోచింపవలసిన

దని శా॥ పి. ఎస్. కృష్ణారావుగా రుపపాదించిన తీర్మానము కాన్ఫ్యూగూ రంగీకరించి ఇది బహుకరణమయిన సంగతి యనిరి. ఈ విషయమయి ముందు చర్చించెదము.

అయిర్లాండు-స్వరాజ్యము

ప్రధానమంత్రి లాయిడు జార్జిగారి వ్యక్తిత్వము విస్తృతమును గలిగించుచున్నది. తలచిన పనిని సాధించుటకు నూతనమార్గము నవలంబించుటకు వారు శంకింపరు. యుద్ధారంభమునుండియును వా రవలంబించిన చతురోపాయము లందు వారిప్రజ్ఞయును సామర్థ్యమును వ్యక్తములైనవి. ఇప్పుడు అయిర్లాండు సమస్యను నిర్ణయించుటకై వారవలంబించిన మార్గము వారిప్రజ్ఞకు నిదర్శనముగ నున్నది. అయిర్లాండునందు స్వరాజ్య రాజ్యాంగ నిర్మాణమును నిర్మించుటకు రాజనీతిజ్ఞులు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియును విఫలములైనవి. అయిర్లాండు ప్రజలందు మూడు కక్షల వారు గలరు. 1. సికేఫీనరులు (సంపూర్ణ జాతీయవాదులు) 2. జాతీయవాదులు 3. సంయుక్తవాదులు. మూడుపక్షములవారిని సంతృప్తిపరచుట దేవునకైనను సాధ్యము గాదు. ఒకపక్షముః నిమిత్తము రెండవపక్షమునకు సరిపడదు. ఒకపక్షమువారి భావము రెండవపక్షమునకు సరిపడకుండెను. లాయిడు జార్జిగారు "ఇంతవరకు గ్రేటు బ్రిటను నిర్మాణమునకు బూనుకొనినది. అయిర్లాండు ఖండనమునకు బూనుకొనినది. నిర్మాణమునందుగల సాధకభాదకములు అయిర్లాండు ప్రజలకు బోధ్యమైన స్వరాజ్యనిర్మాణము సాధ్యము గావచ్చును" అని తెలిపియుండిరి. ఈ భావమున కనురూపముగ అయిర్లాండు ప్రజ లొకసభను సమావేశము చేసి స్వరాజ్యనిర్మాణమును నిర్ణయింపవలయు నని లాయిడుజార్జి గారు తెలిపియుండిరి. చెప్పట ఖండించుట సుకరము. చేయుట దుష్కరము. అయిర్లాండునకు స్వరాజ్యరాజ్యాంగ నిర్మాణమును నిర్మించి మూడుపక్షములవారికి సంతృప్తిని గలిగించుట యలవిగాని పనియైనది. ఈ పనిని అయిర్లాండు ప్రజలు పూనుకొనిన నందు గల కష్టములు వారికి విదితము గాగలవు. కార్యజ్ఞుడైన లాయిడుజార్జి గారి భావమును స్వరాజ్యమును గోరెనేవారిపై మోపిరి. ఏకరాజ్యమునందు నివసించవలసినవారికి సంయోగము కుదురకపోయిన స్వరాజ్యశాసననిర్మాణమువలన ప్రయోజనము లేదు. భిన్నకక్షలవారికి సంయోగము కుదిరిన స్వరాజ్య నిర్మాణ మేవిధమున నేర్పడినను కలహమున కవకాశము లుండవు. భరతఖండమునందు హిందూ మహమ్మదీయనాయకులకు గలిగిన సంయోగము దీనికి దార్శాణ్యము. హిందువులకు మహమ్మదీయులకు స్వరాజ్యప్రవృత్తియందు భేదభావము లేనపుడు అధికారులయూటల కవకాశ ముండదు. దక్షిణ ఆఫ్రికా కనడ ఆఫ్రిలియా, దేశములందు భిన్నజాతీయుల పరస్పరవిశ్వాసమువలననే స్వరాజ్యముస్థాపితమైనది. అన్యోన్యవిశ్వాసము లేని భిన్నజాతులకు స్వరాజ్యస్థాపనాంతరము మిత్రత్వము కుదిరినది. కనడాయందు ఆంగ్లేయులకు పరాసులకు దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు ఆంగ్లేయులకు బోయర్లకు కుదిరిన మిత్రత్వము సంతోయాత్మకమైనను విశ్వాసము గలిగించుచున్నది. పరమశత్రులైన జాతులకు పరమమిత్రత్వము గలిగినది. ఇది విశాలమైన రాజనీతి. లాయిడుజార్జి గారి మార్గము నవలంబించుట బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము భావిశుభానికి శుభసూచకము. అయిర్లాండున కన్వయించిన ధర్మమే భరతఖండమునకును నన్వయింపగలదు.

అయిర్లాండునందు గల భిన్నకక్షలవారు కలిసి చేసిన రాజ్యాంగనిర్మాణమును పార్లమెంటు ఆమోదించు నని ప్రధానమంత్రి తెలియజేసెను. ఎవరికొరకు స్వరాజ్యము స్థాపితముగ నున్నదో వారు కోరునట్లు స్వరాజ్యమును స్థాపించిన కల తల కవకాశ మేల గలుగును? అయిర్లాండునందు స్వరాజ్యమును స్థాపించుటవలనను లోకమునందంతటను వ్యాపించును అయిర్లాండు ప్రజల యందు ముఖ్యముగ అయిర్లాండు వాస్తవ్యులైన ప్రజలయందు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము పట్ల భక్తి కుదురును. ఆ సామ్రాజ్యభక్తి విజయమునకు సాధనంబగును. మాతృదేశాభిమానమును స్పృహ చుచు కరస్పరభేదములను మఱవవలయు నని అయిర్లాండు ప్రజలకు ప్రధానమంత్రి చేసిన హితోపదేశమును భారతీయులును గమనింప వలసి యుండును. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము వలదను వారలకు లాయడుజార్జిగారి వాక్యములు మహామంత్రములుగ నుండగలవు. అయిర్లాండునందలి యంతఃకలహము లా దేశపు దుర్బలమునకెకాకను విషమదశయందు బ్రిటీషు ద్వీపముల దుర్బలత్వమునకు సయితము గారణంబుగ నున్నవని లాయడు జార్జి గారు తెలిపియుండిరి నకల రాజ్యములందును సంయోగము బలమునకును వియోగము దుర్బలమునకును గారణం బగుచుండును. ఈ ధర్మమును గ్రహించిన వారలకు కలహకారణంబులు విశేషముగ నుండుట కవకాశములు లేవు. దేశభక్తులు మాతృదేశ షేమము నాకాంక్షించెదరు గాని స్వలాభము నాకాంక్షింపదు. మాతృభూమి సురక్షితముగ నున్నపుడు సకలజనులు సురక్షితముగ నుండగలరు. అందొక శాఖకు అధిక నై భవము గలిగిన నితర శాఖల నందింపవలయును. ఆయానందమునకు భంగము గలిగించుట మాతృద్రోహమునకు బూనకొనుట. లోకమంతయును నైర్లాండుమీదను దృష్టిని నిలిపి ఆదేశవాసుల భక్తిధర్మమును పరిశీలించుచున్నది. స్వలాభమునకును దేశలాభమునకును గల వ్యత్యస్తమును నయిర్లాండు దేశభక్తులు గ్రహింపవలసియుండును. రెడ్మోండు ఓబ్రిను కార్నను గారలకుగల భేదభావము పక్షపాత వృత్తి యందు గలదు గాని దేశాభిమానమునందు లేదు. యుద్ధమునందు విజయమును బడయుటకై ఈ విషమసమస్యను నిర్ణయించుట యవసరమని లాయడు జార్జిగారు తెలిపిన భావమునందలి పరమార్థమును నయిర్లాండు ప్రజలు నాయకులు గ్రహించి పవిత్రమైన మాతృపూజకు గడంగుట ధర్మము. సర్ ఎడ్వర్డు కార్నను భిన్నాభిప్రాయములుగలవారి సంయోగముమూలమున నెలయిర్లాండు స్వరాజ్యస్థాపనముసాధ్యమని తెలియజేసెను. రెడ్మోండు, ఓబ్రిను, డెలివిను మొదలగు నాయకులును లాయడు జార్జిగారి భావమును హర్షించిరి. మహాసంగ్రామములమునను చిరకాలము కష్టపరంపరలకు లోనైన అయిర్లాండు కష్టములు మంత్రి యవలంబించిన తంత్రమువలన గట్టెక్కుట దైవనిగ్రహమై యుండును. “అయిర్లాండునందు స్వరాజ్యము సత్వరముగ స్థాపితమైన లోకమునందు ప్రజాతంత్రమునకు బలము గలుగును. ఆంగ్లేయులకును సమరికనులకును దృఢమైన పాశబధ మేర్పడును” అని విల్సను గారు తెలిపిన భావములు పరమాదరణీయములు.

మైనూరు-చెరువుల మరమ్మతులు-మేస్త్రీలు
మైనూరునందు చెరువుల మరమ్మతుకై పాలకులు రెండు లక్షలరూప్యములను వ్యయముచేయుట కంగీకరించిరి. ఈ మొత్తమును తోడుగ రయితులు కొంతద్రవ్యమును వినియోగించుటకు సమ్మతించిరి. కాని ఈయే డింపరకును రూ 12,193 మాత్రము వ్యయము చేయబడినది. మరమ్మతు చేయవలసిన చెరువులు 1135 కలవు. అందు 46 చెరువులు మరమ్మతుచేయబడినవి. 477 చెరువులకు మరమ్మతు చేయబడు చున్నది. 255 చెరువులకు మరమ్మతు చేయుట కంగీకారము గావలసి యున్నది. తేలిచిన 857 చెరువుల గతియును నేమైనదియును తెలియలేదు. ఈ కార్యక్రమము సంతృప్తికరముగ లేదని పాలకులు ఖండించుచున్నారు. పాలకు లిచ్చిన ద్రవ్యమును దేశోపయోగకార్యములకై వ్యయము చేయలేక పోవుట అధికారల ప్రజల యలసత్వమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. ప్రజాస్వభావ మన్ని ప్రాంతములందును సుకవిధముగ నె యుండును. చెరువుల మరమ్మతు సాగకుండుటకు పనితెలిసిన మేస్త్రీలు లేకుండుట యొక కారణ మని నిర్ణయింపబడుచున్నది. ఆలోచనను నివారించుటకై సంస్థానాధిపతులు మైనూరునందును రెంగురూరునందును మేస్త్రీలకు పాతకాలలను స్థాపించుటకు నిర్ణయించిరి. ఈరెండు స్థలములందును 100 మేస్త్రీలకు పని చేరుటకై పాలకుల నిర్ణయించిరి. ఈ పనిని నేర్పుకొనుటకు కన్నడమునందు లోయరు సెకండరి తరగతివరకును చదివిన వార లర్హులు. వారు రయితుల కుటుంబములకు చెందినవారగు నుండవలయును. ప్రతి మేస్త్రీయును రూ॥ 10ల విద్యార్థి వేతనమును పొందగలడు. ప్రతి మేస్త్రీయును 18 మాసములు క్షేణమును పొందవలయును. విద్యాశాఖాధికారికి తగిన ఏర్పాటులను జేయుటకై ఉత్తరువొసంగబడినది. పరిక్ష యందు ప్రీర్లులైన వారలందరకు పనులనిచ్చెడి బాధ్యత పాలకులకు లేకపోయినను, ఉపవేతనమును పొంది కృతార్థులైనవారయందు పాలకులు కోరినవారు రెండేండ్లు పాలకోద్యోగమును వహింపవలసి యుండును. మైనూరు సంస్థానమునందు విద్యావ్యవస్థలు బ్రిటీషురాజ్యము నందువలె వేవలను దక్షిణముమీదను నిర్మితములు గాకను దేశోపయోగమున కనుకూలమగురీతిని నిర్మితము లగుచున్నవి. బ్రిటీషు రాజ్యమునందు రయితుల కిట్టి క్షేణమును గలిగించుట హేయముగ జూడవచ్చును. కాని స్వల్పప్రయత్నములచే మహాప్రయత్నములకు నూలాంకారము. లను భావమును బ్రిటీషు అధికారులు గ్రహింపవలసి యుండును. బ్రిటీషు ద్వీపములందు గల వ్యవస్థలనై భరతఖండము నందును నిర్మింప సమకట్టుటవలనను పాలకుల సద్భావములు సయితము నిరుపయోగము లగుచున్నవి. దేశస్థితిని పాత్రస్థితిని విమర్శింపక జేసెడి కార్యములు సామాన్యముగ ప్రయోజనకరములు గావలయును.

అస్సాములో పంచాయతీలు
అస్సాము స్థానికమీషను సర్ ఆర్మిచేర్ ఎల్లగారు తమ పాలనను క్రిందనున్న 62 గ్రామములలో పంచాయతీల నేర్పజచి ప్రజల నే నెన్నుకొనమని నెలవిచ్చిరి. ఈ పంచాయతీ దారుల క్రింద గ్రామ ప్రజలు అనేకగ్రామ బాటలను బాగు జేసికొనిరి. క్రొత్తబాటలను నిర్మించిరి. గ్రామస్తులు తమ స్వంతవ్యయము మీద కొన్ని చెరువులను సయితము త్రవ్వకొనిరి. వారిగ్రామములలోని పాతకాలలను మేతవీడులను వారే చక్కగా నిర్వహించుకొనిరట. ప్రభుత్వమువారు గొంత సామ్యిచ్చి వారి యవసరకార్యములకయి ఖర్చునెట్టుకొనమనిరి. ఈపనిని బాగుగా నిర్వహించిరట. ఈ పంచాయతీలకు సివిలు, క్రిమినలు అధికారముల గొన్నింటి నీయవలయునని స్థానికమీషనుగారి సంకల్పము. ఆ యుద్దేశముతో నొకచిట్ట చట్టమును సయితము సిద్ధముజేసిరి. చెన్నపురి రాజధానికంటె నెన్నోరెట్లు వెనుకపడియున్న అస్సాములో పంచాయతీ లింత జయప్రదముగ సాగుచుండగా, ఏ భయమువలననో చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి విషయము తగుశ్రద్ధను బుచ్చుకొనలేదు. చిచ్చిక పంచాయతీలవలన లాభము కలుగునని మొన్న రాజగోపాలాచార్యుల వారనిరి. అధికారములు లేని పంచాయతీ లెప్పుటికిని కొనసాగవు యూనియను పంచాయతీలవలన లాభముకలుగవచ్చునని మొన్న సభలో రాజగోపాలాచార్యుల వారే యనిరి. వీనిని స్థాపించి, వీనివలన గ్రామప్రజాజీవనమును బాగుచేయుటకయి ఎన్నో అవకాశము లుండినను, ఇంతవరకును ఉపేక్షచేసిన మదరాసు దొంగతనమువారంత యధినిదేశమును జూపెదరని మాకు నమ్మకము లేదు. మొట్టమొదటనుండియు పంచాయతీలవలన నిండు

ప్రేమను దొరతనమువారు జూపలేదు. మీదు మిక్కిలి డెంబలై జేమను కమీషనువారి సిఫారసులను సంగీకరించమని ఉదకమండలములో స్పష్టముగా మొన్న జెప్పిరి. గ్రామపంచాయతీలు మన రాజధానిలో బాగుగా వ్యాపించుటకు సర్ ఆర్మిచేలుగారివంటి పాలకులు రావలసియున్నారు.

జర్నలుల నష్టములు.
ఏప్రిలు నెలలో జర్నలులకు 42,888 మంది ప్రజానష్టము కలిగినదనియు, నందు మృతినొందినవారి సంఖ్య 11,979 యనియు మొన్న రాయటగు తంత్రివార్త వచ్చియుండెను. మార్చిలో వీరినష్టము 54,803. అందు మరణములు 13,542 అని వినుచున్నాము. యుద్ధారంభమునందు 1917 మార్చి మాసాంతమునకు జర్నలుల నష్టము శ్రీకారముగా నున్నది. మృతినొందినవారు, గాయములచే జచ్చినవారు 9,62,760 జబ్బుచేత మరణించినవారు 68,920 కయిరీలు 2,81,943 కనబడకుండ పోయినవారు 2,50,915 గొప్పగాయములను దినినవారు 5,52,911 సాధారణ గాయములను గలవారు 8,04,807 స్వల్పగాయములను గలిగినవారు 15,50,786 దెబ్బలనుతినినను వైద్యములతో నున్నవారు 2,84,924 మొత్తము 42,02,906.

ఈ నష్టపడినవారిలో నాలుగుజాతులవారు కలరు ప్రవ్యములు, బద్దేరియును, సాక్కులు, వద్దంబర్లు, నావిక్, దళనష్టము లిందు లేవు. జర్నలు అధినివేశముల వైద్యపునష్టమిందు జేర్చబడలేదు. ఈ లెక్కలు జర్నలు ప్రభుత్వమువారిచే బ్రచురింపబడినవి గాని మిత్రమండలిచేత గాదు. కొంతమంది జర్నలులే జర్నలుప్రభుత్వమువారు ఆంకెలను చాలభాగము దాచినారని చెప్పుచున్నారు.

సిలవంతము
యుద్ధనిధికియు బలవంతము మీద సామ్యు వనూలు చేయుచున్నారని ఆచార్యులబాధ్యతక కనేకలేఖలు వచ్చిని వానిని ప్రదురింపక టెంగాలు దొరతనము వారికి తగిన చర్య కయి ఈ పత్రిక పంపినదట. ఒక రయితులద్ద 10 రూపాయి లయిననులేదట. వానిని బలవంతము మీద ప్రభుత్వోద్యోగులు 10 రూపాయిల పత్రమును 7-12-0 లకు కొనిపించి నారట. ఈ పది రూపాయిలను వారు పెద్దకట్టి యిచ్చి ఆప్తువుచ్చు కొని తెచ్చినాడట. ఈ యన్యాయమును ఆపివేయవలసి యున్నదని ఆచార్యులబాధ్యత పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

స్థానిక స్వపరిపాలనాభి మానులందరను పూనానగరమున జులై నెలలో సుక సభయొనర్చునున్నారు. ఈసభశాసన సభప్రారంభమునకు పూర్వము నైనను, పరముననైనను, సమావేశము కాగలదు.

జూనుమాసమున సింలా నగరమున జరుగబోవు వ్యవసాయక విద్యార్థుహాసభ యందీ క్రింది విషయములు చర్చింపబడును. భారతీయ వ్యవసాయ కళాశాలలను తక్షణమే గాని చివరకు గాని విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమును చెందనట్లనరించుట మన పరిపాలనా విధానమునకాధారముగ నుండవలయునా? (2) వ్యవసాయ శాఖయందు చిన్న యుద్యోగులకు కళాశాలయందు విద్యగరవవలయునా లేదా వారినిమిత్రము పాతకాలల నేర్పర్చువలయునా? (3) ఆమెరికావారి పద్ధతుల ననుసరించిన ఉన్నత పాతకాలలు జయప్రదమగునా? (4) తత్కాలిక పాతకాల చిరమొనరుటయు జర్నల యందువలె కితకాలపు పాతకాలలు నెలకొల్పుటయు నీదేశ పరిస్థితుల కనుకూలించునా? (5) బొంబాయియందువలె దేశభాషాయుత పాతకాలలనుగాని, జపానునందువలె ఎ. బి. తరగతుల పాతకాలలనుగాని యీదేశమున విడివిగా నెలకొల్పవచ్చునా? (6) విద్యార్థుల వ్యవసాయక పరిస్థితులకు ప్రారంభ విద్యాపత్రపుక్రముల ననుకూలంపజేయవలయునా? (7) చదువు రానివారికి ప్రత్యేకముగ పాఠశాల తప్ప వారి విషయమై నిపుడెద్దియేని చేయగలమా? (8) వ్యవసాయాభివృద్ధి విషయమున నన్ని దేశములవారును ఉపాధ్యాయులులేమి ననేకమగు యిక్కట్లు లనుభవించి యుండిరి. గనుక తెలుసునిగు తరగతుల ఏర్పాటువిషయమై యాలోచనము జరుగును.

విరోధామహాసంగ్రహము

బైబిలువారు తాటస్థమును వదలుట

హిందెను బర్గు పట్టిపై ఘోర సంగరము

బైబిలునాక ముంచబడుట

ఇటలీ ప్రతినిధులు ఆమెరికాకు చేరుట-ఆమెరికావారు ఆట్రెంటినావారిని హెచ్చరించుట.

(రైటరు ఏజెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లండు స్వపరిపాలన సమస్య.

లండన్, మే 21.—ఇంగ్లండు స్వపరిపాలన సమస్యను గురించి కామన్సులలో నేడు లాయడుబార్ని గారు ప్రస్తావించిరి. ఇంగ్లండు స్వపరిపాలన సమస్య విభలమగుటకు గలకారణములలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారే పరిపాలనా విధానమును నూచించుట ముఖ్యకారణము. బ్రిటీషు వారిసూచన లామోదింపబడ వుండుటచే ఇంగ్లండు ప్రజలే తమ కనుకూలమగునట్లు విధానమును తెలియ జేయు వలెనని మంత్రవర్గము వారు నిశ్చయించిరి. ఇంతరకు స్వపరిపాలన విధానమును గ్రేటుబ్రిటను వారు నూచించుటయు ఇంగ్లండు వారూ సూచనలను పూర్వము చేయుచుండుటయు మాత్రమే తీర్మానించినది. ఇంగ్లండువారే ఈ విషయమును పరిష్కరించుటకు నియమితులైనచో సాధక బాధకములను వారు బాగుగ గ్రహింప గలుగుదురు గాన స్వపరిపాలనా విధానమును ఇంగ్లండువారే నూచింప ప్రయత్నింపవలెనని బ్రిటీషు దొరతనమువారు నూచించిరి. ఇట్టి పద్ధతి, కనడా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశములందు ఫలించినది. ఆ దేశములందు స్వేచ్ఛకు ఇంగ్లండునుగూడ స్వేచ్ఛను నమ్మకము బాగుగలదు. సాధ్యమగుకూలముగ లేవున్నచు, విషయముకంటే అయినపుడు బుద్ధిబలము నుపయోగించి మంచి మనసుతో పని చేసినచో కార్యములు సాఫల్యముగా గలవు. కనడా, దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశములందు జాతినైరములు మోడు. అందులో ఒకదేశమందు మతభేదములకూడ విషమస్థితి యుండును. జాతినైరములచే దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశమందు ప్రజలు ఇబ్బందగుడ రక్తపాతములు కలిగించినను వారు బుద్ధి బలమును వినియోగించిన ద్వావములతో పనిచేయుటచే తమ కార్యమును సాధించుకొన జాలిరి. ఇట్టి విషయములను పరిష్కరించుట కేర్పడు సంఘములకు ప్రజాప్రతినిధులు సభ్యులుగ నుండవలెను. ప్రజాప్రతినిధులకు అన్నికటన రాజ్యాంగ విషయజ్ఞులు ముఖ్యముగ నుండవలెను. వారుమాత్రమే గాక రెడ్డింగు, ట్రైబ్యునల్, దక్షిణ సంఘములవారును సినిగ్గర్సునుగూడ నుండవలెను. మరియు స్థానిక ప్రభుత్వ వ్యవస్థల ప్రతినిధులను మతవాదవిద్యా విద్యార్థుల ప్రతినిధులనుగూడ నుండవలెను. అన్ని విషయములందును ఇంగ్లండు దేశమందలి అన్ని ప్రజాసంఘముల ప్రతినిధులను జోక్యము కలుగజేసుకొనవలెను. వీరై సంతకము ఆయాసంఘములు తమ ప్రతినిధులను నియోజించుకొనుటకు ఏర్పాటు చేయవలెను. ఇట్టి నియోజన విధానము బిలుకానిచో ఇంగ్లండు ప్రజలలోని అన్ని వర్గములవారి ప్రతినిధులను పరిష్కారసభకు వచ్చుటకు ఇతర విధాన మవలంబింపబడును. ఎటులైన మనము కొన్ని వర్గముల వారి ప్రతినిధుల నాహ్వానించు నవసరము కలుగకమానదు. ఇంగ్లండు దేశము నందలి వివిధకక్షలవారికి నిష్పాక్షికమగు పరిపాలనము కలిగించునట్టియు వివిధకక్షలకు ద్వికాలము నుండి చేతపుట్టిన భంగకరముగ గలిగియుండిన వైర భామును తొలగించి మైత్రిని కలిగించు నట్టియు వర్తమాన ఘోర సంగ్రామముందు బ్రిటీషు దేశము వారికి బలహీనతను కలిగించుచున్న ఈ దుస్థితిని తొలగించునట్టియు పరిపాలనా విధానము నేర్పరుచుటకు సమాజేతగు మహానీయుడు అయ్యింగ్లండునందలి వివిధవర్గముల ప్రతినిధులందఱును పార్లమెంటునకు ఆసమంజసము కాదని తెలపెదను. ఇట్టి సమాజేతమయి అంగికారము వుడిరినచో ఆవిధానమును కానన బద్ధమొనరింప బడునని వాదన మొనరించును సామ్రాజ్య కోశాధికారి కారముగూర్చి జాగ్రత్త పడవలయును. లేనిచో భవము నధికముగ కోరుటయందు ఇంగ్లండువారందరు ఏకము

కావచ్చును. (హా స న ము) లో భత్వముతో గ్రేటు బ్రిటను వారు పనిచేయు చుందురని నే నూహింపబాలను. కాని కోశాగార కాళివారుగూడ తమ యభిప్రాయములను తెలుపుట అవసరమని మాత్రమే నుడివెదను. ఇంగ్లండువారిటుల సామన్యముగ పనిచేసి యొక విధానము నేర్పరుపగలిగినచో ఇదివరలో పొందిన కష్టములను తొలగించి సౌకర్యములను చేర్చుటకు ప్రయత్నించెదమని దొరతనమువారి తరపున వాదనము చేయగలను. గాన ఇంగ్లండు దేశమునకు సామ్రాజ్యాధికారమునకు లోనగు స్వపరిపాలన విధానము నేర్పరుచుటకు గూర్చి ఆలోచించుటకును దానిని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికి వెంటనే తెలుపుటకును అయ్యింగ్లండునందుగల నిఖిలవర్గములప్రతి నిధులను ఆచట జరుపబడు మహాసభ కాహ్వానించుటకు సామ్రాజ్యదొరతనమువారు నూచించిరి. ఇంగ్లండునందున్న అన్ని వర్గముల ప్రతి నిధులును, సి న్ ప్ ష న ర్సు గూడ ఈ సభ యందు చర్చించి సలహా నీయవలెను. అగ్రాసనాధిపతిని దొరతనమువారు నియమించవలెను. చర్చింపబడెడు విషయములన్నియు రెడ్డింగుగారిచే నేనవ్రాసిన లేఖయందున్న వాని ననుసరించి యుండవలెను. అని నూచింపబడినది. నిర్ధారకసంఘమున జేరువారచట వెల్లడించు నభిప్రాయములనే అనుసరింపవలెనని నిర్బంధము లేదుగాని దేశభక్తులును గౌరవము గలవారును. ఇంగ్లండుదేశపు తగవరులును చేయదగిన రీతిని ఎల్లరును తమ బాధ్యతను గ్రహింతురని మాత్రము విశ్వసించెదను. తమలో తమ కెట్టిభిన్నాభిప్రాయములు లేకుండ నిష్పక్ష పాతబుద్ధితో ప్రజలతేమ మరయుచునిచ్చి స్థిరముగ ఏదోఒక తీర్మానము చేసుకొని బ్రిటీషు ప్రభుత్వము తాభిప్రాయముతో వారి పరిపాలనకులోనగు స్వరాజ్యవిధానమును వారేర్పరుప గలిగినచో దానినికానపూర్వము నొనర్చుటకు వలయు సౌకర్యములను మహావృత్తుటకు బ్రిటీషు దొరతనము వారు బాధ్యతనుహించెదరు. ఈ విషయముమరచు స్వయం యోచించవలయును. ఆహ్వానప్రతికలు కొలది కాలములోనే పంపబడును. ఇంగ్లండు సమస్యను నిష్కరమగు పరిష్కరించినచో యుద్ధమునకుకూడ లాభముకలుగును. త్వరలోనే యుద్ధము జయకరముగ ముగియకలదు. ఈ యుద్ధసమయముందే ఈ సమస్యను పరిష్కరించినచో చాల లాభముగలదని అనేకమంది తెలియజేయుచున్నారు. హ్యూసు గారు దీనిని నిరంతరము నూచించుచునేయున్నారు. ఇంగ్లండు ప్రజలు సహజముగ గాఢ స్వేచ్ఛా పరాయణులు. వీరు పరస్పరవిరోధభావములతో సంక్షుభితులు గాక మిత్రమండలికి బాసట కావలెనని కోరెదము. ఆమూల్యములగు త్యాగముల నొనర్పించి నందులకు ఈ ఘోర సంగ్రామమున ప్రబలవిజయమును బడయుటకు సర్వోత్తమ మనము సమకట్టవలెను. అట్టిచో నిట్టి స్వబల విరోధము మన శత్రులపట్టివారింపబడుదు. గాన దేశాభిమానము గల వారందరును పూనుకొని ఈ ఆంతఃకలహముల నడంపవలెను. ఈ యుద్ధమునొనగావలెనని అభిలషింతు మేనిరహస్యసమాజేత మందే దీనిని చర్చించవలయును. ఆమెరికా కనడా దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశములవారును ఇట్టి రహస్యముగనే చర్చను నిర్వహించిరి. పరియవసానము తెలువరకును ఎవరును కూడ ఈ సమాజేత మందు జరిగెడు సమాచారములను సాధికారముగ గాని అసాధికారముగ గాని వెల్లడిజేయరాదును. సుప్రమాణములుగాని విషయములను ప్రచురించినచో గలగు ప్రమాద మపరిమితము. ఆయావర్గముల ఆశయములకుభిన్నము. ప్రతినిధులు అభిప్రాయము లొసంగిరను భావము వ్యాప్తమగునేని చాలననర్థకము కలుగుచుదానివలన కార్యసాఫల్యమునకు ప్రబలమగునవంతరములు కలుగును. దేని ననుసరించి ప్రజాప్రతినిధుల నేర్పరుపవలయును. ఏసంఘములకు నియమాకాధికారము గలదను విషయములనుగూర్చి చాల చర్చయు ఆలోచనయు సలిపియే నిర్ధారణ చేసెదరుకాని అనవసరమగు కాలవి లంబనము మాత్ర

ముజరుగదు. అదిర కాలములోనే ఈ సంగతులన్నియు పరిష్కారమగునని విశ్వసించుచుంటిని. పిచ్చుట ఆహ్వానప్రతికలను పంపెదము. ఇట్టివిచ్ఛిన్నతతో గూడుకొన్న ఈ విషయమును వర్తమాన ఘోర సంగ్రామ వర్షయందు పరిశీలించి నిశ్చయించుటకు కాణము యుద్ధపు ఒత్తిడితప్ప వేరొకటికాదు. మానసముల కోధఘూర్జితముల నొనర్చుచునల బలహీనులుగ నొనర్చుచున్న స్వబల విరోధముండగూడదు. ప్రపంచమందంతటనుగల విచ్ఛిన్నత ప్రజలుతమ సానుభూతిని మనపట్ల చూపుటకు ఈవివాదన పరిష్కరించుట అత్యవసరము. సంగ్రామముందు విజయము కలుగుటకు గ్రేటుబ్రిటను వాయుచాపవృత్తిని వినియోగించి ఇంగ్లండువారి సాయముతో పనిచేయవలెను. దేశాభిమానులై నట్టి అల్పవైరువారును అన్ని తెలిగల అయ్యింగ్లండు రాజ్యాంగవాదులును సాయ మొనర్చవలెనని లాయుడుబార్ని గారు నేడుకొనిరి.

రెడ్డింగుగారు దీని నంగీకరించుట.

మరసగ మూడు ప్రభుత్వములవారు ఇంగ్లండు సమస్య విషయమై నాలుగుసార్లు చేసిన ప్రయత్నములు ఫలించలేదు. కాని ప్రస్తుతమందు సూచనలు నూతనమార్గమున చేయబడినవి. తమ దేశమును పాలించుకొనుటకు వలయు స్వపరిపాలనా విధానమును తామే స్వయం గ్రహింపించుటకు అయ్యింగ్లండు ప్రజలకు ఆనకాశ మొసంగబడెను. వారందరును ఏకీభవించి ఇట్టి ఘనకార్యమునకై ఉత్సాహముతో పనిచేయుచు రని నమ్ముచుంటిని. అన్ని తెగల ప్రతినిధులు నుండవలెన. ఆసంఘమున కెట్టినిర్బంధము నుండగూడదు. తమ కార్యములను చక్క బెట్టుకొనుటకు స్వేచ్ఛ మొసంగవలయును. అయ్యింగ్లండు ఆల్బనరు సిక్ పేనర్సుకటలవారి ప్రతినిధులు సమానసంఖ్యగ సభలోనుండవలెను. వీరిలో కొద్దియంది నియమితులుగ నుండవచ్చును. సంఘాధ్యక్షుని మాత్రము బ్రిటీషు దొరతనము వారు నియమించవచ్చును. అనుభవకాలియైనట్టియు, నిధానము గలిగినట్టియు నిష్పక్షపాత బుద్ధితో కూడుకొన్నట్టియు, న్యాయవిచక్షణ జేయగలిగినట్టియు మహాయుక్తు ఆధ్యక్షుడుగ నియమింపబడునని నేను కోర్కొనెదను. పరస్పరమరాగముతోను, అశోభ్యమైత్రితోను లేనిపోని వైషమ్యములను బెదుకొనకుండ అయ్యింగ్లండు వారందరును ప్రవర్తించుటయు అయ్యింగ్లండునకును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకును ఘనతమగు లాభము సమకూరుటయునీ సమాజేతము వలన చేకూరునని నేను విశ్వసించెదనని రెడ్డింగుగారు నుడివిరి

ఆల్బనరునాయకుని యభిప్రాయములు.

క్రోత్లగ ప్రసాదింప బూనుకొన్న స్వపరిపాలక విషయములన్నిటిని సానధానముగను శ్రద్ధతోను యోచింపవలెనని కోరుచు వీరి నన్నిటిని ఆల్బనరు ప్రజల ఎదుట బెట్టదనని సర్ జాకాబాకొనుడేలుగారు ఆల్బనరువారి తరపున తెలియజేసిరి. సంప్రదాయ సిద్ధమయిన దేశాభిమానముతో ఆల్బనరు ప్రజలు నిరంతరమును ప్రవర్తించెదరు. అటులే వీరిని గూడ పరిశీలించెదరు. ఈ యుద్ధమును కొనసాగునను నమ్మకము నాకు లేకుండెనను ఇట్టి ప్రయత్నమే జరుగకుండ చేయుటకు గల బాధ్యతను నేనును నాసహకారులును వహింపగోరుచు లాన్సుడేలుగారు నుడివిరి.

విలియం ట్రెబయనుగారి హెచ్చరిక.

ఇదియంతయు నాకు సమ్యక్తమేగాని ప్రతినిధుల నియోజన నియమనములందు చాలచిక్కలు కలుగును గాన మిగుల జాగ్రూకతతో పనిచేయవలయునని నీ బ్రయమ గారు హెచ్చరించిరి.

లాయుడుబార్ని గారి ప్రత్యుత్తరము.

ప్రస్తుతము మనము నెలకొల్ప దలచుకొనిన ఇంగ్లండు స్వపరిపాలక విధాననిర్ధారక సంఘమునందు రెడ్డింగు ట్రెబయను ఆల్బనరు స్వీకృత కక్షలగు ప్రతినిధులు సమముగ సభ్యులుగనుందురు. సాధ్యమైనంతవరకు ఆయాసంఘముల వారేతమ ప్రతినిధులను నియోజించుటజరుగుట ఇట్టిది సమకూడని పక్షమున ఈ సభలో నుండదగిన ఇతర ఇంగ్లండు ప్రముఖులను సభ్యులగుగా నియమించుటకు ఇతర విధానము లవలంబింప బడును. కర్జను ల్యాండ్సును ప్రభుల యభిప్రాయములు. లాయుడు బార్ని గారి పద్ధతి నసలించి ప్రభువుల సభలో కర్జను ప్రభువు గారు ఇంగ్లండు సమస్యను గురించి ముచ్చటించిరి. ఇంగ్లండు ప్రజలలో నెవరయినను ఇట్టితరుణమును వృథాగ పోనిచ్చినచో శాశ్వత కష్టముల పాలగదురని కృత్తికరించిరి. ల్యాండు, డోమ ప్రభువు గారు దీనిసంతయే ఆమోదించిరి. ఇంతవరకు ఇంగ్లండునకు స్వపరిపాలనను ప్రస్తావించుటకు పట్టుదలతో పనిచేసితిమి ఇక నెంతమాత్రము నేను దీయక త్వరలో నిది ఫలించునట్లు చేయవలెను

దీనివలన అత్యంతలాభము కలుగును. చాల ప్రయోజనకారిక నుండును. దీనివలన ముప్పేదీయ సంభవించునాదు. ఇట్టిసంధ్యమున బిడ్డలను ప్రజలు దీనిని అమలుచేసికే తెచ్చుటకు ప్రయత్నించినచో లోటంతయు వారిదేగాని వారతనమువారు ప్రభువాదులు కాబాలరని లాభండునుకొన ప్రభువుగారు తెలియజేసిరి.

సభ నుండు ప్రసంగములు.

లండన్, మే 22:— కృష్ణహాటు చాలవారు పరిష్కారమునకు. దొరతనమువారి మానవమున కదిరింపుగాన రాక పోవుటయేగాక చాలవారిని బిడ్డలను జేయుట దాని నామోదించి యుండినది ఆస్పిత్రియగు వెల్లడించిరి.

ఉభయభాష్యముల నేటి మొదట నిర్ణయించు సమస్య పరిష్కారమునకు దీనిని. ఎద్దెన్న వాస్తవముగా చాలకాలము నుండినమ్మి యున్నారు. ఈ విశ్వాసమును మార్చుకొన వలసిన యగత్యమేమియు లేరనికాన రావచ్చునది. దొరతనమువారి యాహ్వానమును అలక్ష్యముగా నియమింప లంగి కరింతుకో మానుదుకో చెప్పబాలరుగాని తెదెంపులు మాత్రమేట్టి ఫలము నొనగజాలవని సప్తముగ నమ్మవలసినది. యూనియన్లు తెలిసి తేటతెల్ల నంశమును పరిష్కరింతురనుటకు సందియములేదు. విశిష్టతీర్మాన మొనరించుకొనినను సర్వ కార్యముగా మాత్రము దీనిని నేతీధరింతురు. సభ సమావేశమైనచో ప్రతినిధి లండన్లో తయారు చేసికొనియుండు కొనిన సూచనములతో, సభను ప్రవేశింప రాదు. సభాసూచనము జేవులనుగారికి నచ్చి జేయు లండన్ నేకమై వ్యవహార తీర్మానమున జేయులందచే కాభిప్రాయములగుదునని తలంచుచుంటిని జేవులనుగాననిరి.

మరి కొందరు సభావిషయమున తమ యభిప్రాయముల వెల్లడించిరి. సభయందలి ప్రసంగముల వలన ననుమోదనముగ కలిగినది. జాతీయ వాదులు కార్యముగారి భావమును మెచ్చుకొనిరి.

బ్రిటిషువారి సంగ్రామాద్యేములు

లండన్, మే 17:— నిన్నటి రోజున కామన్సు సభలో రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు ఇచ్చిన ఉపన్యాసమును బ్రిటిషువారి సంగ్రామాద్యేమునకు చాల యనుగుణ్యముగను ఉపయోగకరముగ కన్నదని ఇంగ్లాండు వారును మిత్రమండలి వారు యూహించిరి. రాబర్టుక్రమణ కాంక్షతోను, స్వల్పాభము నిమిత్తమును సుమర మొనర్చునాడదని తీర్మానించినట్లు ఇంగ్లాండులో మనముకూడ చేయవలయునని స్పీడర్ గారు ప్రతిపాదింప దీనిని గురించి కొంతవరకు చర్చ జరిగినది. రాబర్టుక్రమణ కాంక్షవలదు వలదను ఘోష మెచ్చుగ వినుచుచున్నది. ప్రారంభమందు జర్మనుల అధినివేశముల గురించి ప్రస్తావించిరి. జర్మనుల అధినివేశముల యందున్న ప్రజలను జర్మనులయంద పరిపాలనమునుండి కాపాడునిమిత్తము అధినివేశములనై సుమరమొనర్చలేదు. అట్టిజర్మనుల కూర్చు కృత్యములనుండి విముక్తికలుగజేసిన ప్రజలనుమరల వశముచేయుట న్యాయముగాదు. అధినివేశముల యందున్న ప్రజలక్షేమ మగమక వారికలయు సౌకర్యముల కలుగజేయక ఇదివరకు దానుబాగు రాక్షసభావలకు లోతైన ప్రజలను మరల లోకకంటకులగు జర్మనులకు చేయగూడదని సెసిలు ప్రభువుగారు నుడువ సభ్యులందరు ఆమోదించి వారిని క్షమించిరి. తదనంతరము పోలండుగతి యేమి? దానిని స్వతంత్ర పరిపాలన గల దేశముగ చేసికొనుటకు పోలండుదేశస్థు లందరు అంగీకరించలేగా? ఆల్సెసు-లోరైనుల సంగతి ఏమయినది? పరామదేశములోని భాగములకు నీ రెండురాష్ట్రములను ఆక్రమించుకొనిన జర్మనులు ఈ రాష్ట్రముల నేల నీరునుండి రో ఎవరును నూచించలేదు. (సంతోషము) ఇటలీ కృష్ణహాటులు పరిష్కరించు తెట్టు? ఇటలీవారి గాష్ట్రములను వారికిమరల స్వాధీనము చేయుటకు మన మెట్టి ప్రయత్నములను చేయవలె? ఇకన్నియు ఇటువంటి హామీలు వారితో సంధి చేసుకొనగూడదు. సంధి కొడంబడకున్నచో చాల లాభములు గలుగును. ప్రతి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పౌరుడును దీని సంగిరించునని తలచెదను. నష్టపరిహారమును గూడ శత్రువులనుండి కోరగూడదని ప్రజలు మొగిలిచుచున్న సంగతులను గూడ వినియుంటిని. తర్జియనలకు పరిహారమును శత్రువు నీయవలదా? సర్దియో, పరామ దేశముగన్న ఉద్ధారాష్ట్రముల గతిమి? ఒకల వ్యవహారములయందు ప్రవేశించక తమ కార్యముల జూచుకొనెడు వర్తకవౌకలకు సముద్రము పాలుజేసిన అంతర్జాముల యధికారులనుండి పరిహారము కోరుట తప్పదు. వర్తకవౌకల నష్టమును శత్రువులనుండి గాంధీక తర్జియని కానియ ప్రభువు గారు కృతజ్ఞులనిరి.

4 గు విధములగు ఆక్రమణలు.

ఆస్పిత్రియగారి గంభీరపన్యాసము. సెసిలు ప్రభువుగారి ననుసరించి ఆస్పిత్రియగారు గంభీరపన్యాసమొనరిరి. రషియా ప్రభుత్వమువారు రాబర్టుక్రమణ వలదని వ్యక్తికరించుచున్నవారు. దీని యధమును బాగుగ గ్రహించువారు అపార్థములు చేయుచున్నారు. రాబర్టుక్రమణ నష్టపరిహారము కూడదని నుడువునపుడు వీరి యభిప్రాయము సర్వవ్యవస్థము గాను. రాబర్టుక్రమణ యను పదమును నాగు విధముగ సాధింపవచ్చును. ప్రభువును రాబర్టుక్రమణ కూడు ననుకొను ఈ ఘోర సంగ్రామము అనుకూలముగ ముగిసి నొకవరుగు సంధి సమ కూడి ఇంతకును జర్మనుల నిరంకుశభావమునకు తోడ్పడరాని పాట్లు పడుచున్న దీనిలగు ప్రజలకు విముక్తి కలుగుచేరాబర్టుక్రమణమునింద్యము గాను. (సంతోషము) ఇదియే న్యాయమైనది. వాంఛనీయు కత్తిగట్టి సంగరమందు పోరి నందులకు సాధకముగ నుండును. ప్రజలకు స్వేచ్ఛకలుగజేయ కుండ నుండిన గాని రాబర్టుక్రమణము గావించుటకు గాని మనము సుమర మొనర్చుటవలన ప్రయోజనమే లేదు. ఇట్లు చేయుట మిత్రమండలివారివిధి (సంతోషము) మరమిపుడు తెలియజేసిన పద్ధతులనుసరించి రషియా ప్రభుత్వమువారు గూడ ఆచరించెదరను నమ్మకము నాకు గలదు. విభజింపబడిన జాతి వారిని మనము మరల కలుపవలయును. త్రియాంశ విషయము మోదించుటకు. నవనాగరకతగల వారందరను రాబర్టుక్రమణ చేయవచ్చునని అంగీకరించెదరు. ముందైన శత్రుభయము లేకుండ సురక్షితముగ నుండుటకు రాబర్టుక్రమణనిమిత్తమును ప్రాముఖ్యముగల స్థానములను నిలబెట్టుకొనుటకును రాబర్టుక్రమణ ఆవశ్యకము. 4 వ పద్ధతి:— స్వల్పాభము నిమిత్తము రాబర్టుక్రమణము చేసికొనుటకును గూడ రాబర్టుక్రమణకాంక్షను సహించవచ్చును. నై నుదాహరించిన సందర్భముల యందు రాబర్టుక్రమణవలదని వాదించువారెవరును మిత్రమండలి వారి యందు గాని ఈ సభయందు కాని వుండరని నేను నమ్ముచుంటిని. (సంతోషము) ఈ ప్రకారము సంగతి సందర్భములను మనము బాగుగ తెలియజేసితిమి. ఇకమీదట రషియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకులు మన యుద్దేయముల గ్రహించి మనము కోమిప్రకారము సంధికి నీయకొందురని నే నాచించుచుంటిని. దీనికెట్టి యధ్యంతరముండజాలదని నమ్ముచుంటిని ఆస్పిత్రియగారు తెలియజేసిరి. (వినుడు, వినుడు)

సామ్రాజ్యము గురించి జెనరల్ స్టెట్సుగారిచ్చిన యుపన్యాసము

లండన్, మే 15:— 15 వ తేదీని కామన్సుసభయందు సుప్రభువుల సభయందును విందుజరిగినపుడు జెనరల్ స్టెట్సుగారు ఇచ్చిన యుపన్యాసము అత్యంతోపయోగముగ నుండుటచే దానిని పునర్ముద్రితముజేసి ప్రచురింపవలయుననియు, మిత్రమండలి వారికిని, తటస్థదేశీయులకును గూడ పంచిపెట్టవలయుననియు కామన్సుసభలో యోగాను నుడిచిరి. స్టెట్సుగారి యుపన్యాసము ఆంగ్లమందు ముద్రితమయినదనియు కరపత్రముగ ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమువారికిని పంచిపెట్టబడుననియు మిత్రమండలివారికిని తటస్థ దేశీయులకు పంపుట ఆయా దేశ భావలయందు అచ్చొత్తించుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవనియు రాబర్టు సెసిలు ప్రభువుగారు ప్రత్యుద్ధర మొనరిరి. స్టెట్సుగారి యుపన్యాసమును పాఠశాలలయందు గూడ ప్రవేశపెట్టినచో యువకులకు భావనికాసమును కలుగజేయునని యోగాను నూచించిరి.

యుద్ధానంతర నైమానిక కార్యనిర్వాహకము

లండన్, మే 15:— యుద్ధానంతరమున నైమానిక సంచార విషయములగురించి దరియాప్రాజేయుటకు ఏర్పరపబడిన నైమానిక సంఘమునకు నాన్యుట్టి ప్రభువుగారిని అధ్యక్షునిగ నియమించెదరని నైమానిక కార్యాలయపు కార్యదర్శి మేజరుయెర్నె గారు కామన్సుసభలో ప్రకటించిరి. ఇండియా కార్యాలయముతరపున మాంజే ప్రభువుగారును, న్యూజిలాండు పక్షమున జాచును మెకంజీగారును, దక్షిణఆఫ్రికాలో హాకమీషనుగారును ప్రవేశించుచు గూడ సంఘమునందు సభ్యులుగ నుండును. కనడా, ఆస్ట్రేలియావారు గూడ తమ ప్రతినిధులను పేర్కొనెదరని ఆశించుచున్నాము.

జయవంతమైన ఆంగ్లేయుల దాడి.

లండన్, మే 18:— నేటిరాత్రి ఎఫ్. ఎం. సర్. డ్యూను హేగుగారిట్లు ప్రకటించిరి.— తెరిమిస్టీనుకు ప్రాప్తమైన శత్రువుల కందకములపై జయవంతముగ దాడినదిని దిగి. విశిష్ట గెరిల్లయందు ముఖ్యమంత్రిగాను నేటియ నీటి.

ప్రాస్తు

హిందెజ్ బర్గుగారి పంక్తితో పోరుట. లండన్, మే 22:— ప్రధాన కార్యాలయ మందున్న గూటరు విశేషుడుట్లు తంతునపినాడు. గతరాత్రి హిందెజ్ బర్గుగారి పంక్తితో పోరితిమి. 200 మంది జర్మనులు హతులైరి 170 మంది బంపిలుగ జేయబడిరని బ్రిటిషువారు తెలుపుచున్నారు. ఏప్రిలు మాసమందు అవస్థుండ మాంధ్యయినది మొదలు నేటివరకి జర్మనులు పడవటిరంగమందు 150 పట్టాలములతో పోయియుండిరి. ఇందులో 100 పట్టాలములు యుద్ధమునకు పనికిరాకుండగ జేయబడినవి.

ఛాంపేనులో పరాసువారి విజయము.

లండన్, మే 22:— పరాసువారి ప్రధానకార్యాలయ మందున్న గూటరు విశేషుడు ఇట్లు తంతి నంపినాడు:— ఆది వారమునాడు జరిగిన యుద్ధమందు మాడుమైజ్జవరకు వ్యాపించి యున్న ముఖ్యమగు కొండలను మా వశముజేసుకొంటిమి. ఇకన్నియు ఆదితైపు, నార్మీయ మధ్యమన్న నూయిపిలోయనై నున్నది. మారక్ విలియమ్సవరకును కొండలను పరాసువారు తమ స్వాధీనములోనుంచుకొనుటచే జర్మనులు, తమ దుర్గముల నుండి కిమ్మును ఫిరంగులతో తగలబెట్టుటకు నీలులేదు. జర్మనుల దుర్గములు కోంచెము అపాయకరమైన స్థితియందున్నవి. ఈ కొండలు ఒక బురుజువలె నేర్పడినవి.

దీనిని ఆధారము జేసుకొని జర్మనులు ఎయిను ఛాంపేను యుద్ధభూమియందు పోరిరి. ఇదేరీతిగ క్రాయను పీటభూమింగూడ కుడిపక్కను బురుజుక్రింద ఉపయోగించుకొనిరి. క్రాయను పీటభూమినుండి నిన్నటిరోజున పరాసువారిని వెదలగొట్టుటకు శత్రువులు ప్రయత్నించ పరాసువారు శత్రువుల వామపార్శ్వ మందున్న రక్షితస్థానమును వశపరచుకొనిరి. దీనివలన అమిత లాభములు కలుగును. ఇది చాల ప్రముఖతో గూడుకొన్నది.

శత్రువులు ఫిరంగులతో తీవ్రముగ పోరుట.

లండన్, మే 23:— వాక్లరు, కాలిఫోర్నియా పీట భూమియందు భయంకరముగ ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినదని నిన్నటిరాత్రి పరాసు వారు ప్రకటించిరి. కిమ్మునై శత్రువులు అతిధికరముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

జర్మనులు మందుసామగ్రియంతరు వినియోగించుట

లండన్, మే 23:— గణరంగమందున్న బ్రిటిషు విశేషుడు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— తిగోగమనము చేయుటకు పూర్వము తమ మందుగుండుసామగ్రి నంతయు వినియోగించుటపై జర్మనులు ఇట్లు భయంకరముగ ఫిరంగులతో పోరుచున్నారు.

అమెరికా

మిత్రమండలివారు కొను వస్తువులు

న్యూయార్క్, మే 15:— దొరతనమువారి తక్షిణిలోనై మున్న పంచాయితీవారిద్వారా మిత్రమండలివారు తమకు కావలయువారు భౌతికాలయంగ వస్తువులు కొనునట్లు నిశ్చయింపబడినది. పూర్వమువలె మాన్యువారిద్వారాకొనగూడదు.

అట్లాంటాలో అగ్నిప్రమాదము.

న్యూయార్క్, మే 15:— కార్యాలయములు అంటుకొనుటచే కాపురమున్న ఇంట్లనుగూడ అంటుకొని తగులబడెను. అట్లాంటాలో 100 ఇంట్లు నాశనమైనవి. 10 లక్షలవలెయల నష్టము కలిగినది.

నాకా నిర్మాణసమస్య.

వాషింగ్టన్, మే 15:— అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రముల నాకాసంఘము వారిలో బాల్బరుగారు నాకానిర్మాణము గురించి దర్శించిరి. మిత్రమండలివారికి ఎంత బరువుగల నాకలు కావలయునో ఆంగ్లనాకా మేధావులు లెక్కజేసిరి. ఇదే ప్రకారము నాకాసంఘమువారు తమ కార్యక్రమపత్రము తయారు చేసిరి.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలోకి గురు

క్రొత్త మంత్రులు.

లండన్, మే 15 ఆఫ్, అయథాసామగ్రి నైమికన పరాగాలుకు ముగ్గురు క్రొత్తవర్తకులను నియమించుటకు ప్రెసిడెంటు విట్టును గారునిశ్చయించినట్లు న్యూయార్క్ నుండి దర్శితమైనది. ధీమ హోమరున్నది.

ఇటలీరాయబారులు ఆమెకికాలో ప్రవేశించుట.
లండన్, మే 15:—ఇటలీరాయబారులు ఆమెకికాలో ప్రవేశించిరి.

న్యూఢిల్లీ ల్యాండువారి యుద్ధసాయము.

మే 22:—ఇంటి జోన్స్ (న్యూఢిల్లీ ల్యాండు) సర్వ సామ్రాజ్య సమావేశమునుండి సర్. కె. డి. హౌసు గారు తిరిగివచ్చిరి. సోకాదర్ మూలమును, న్యూఢిల్లీ ల్యాండు సరూపములను యుద్ధసాయమును హాకు నిలబెట్టటకు నలయు సాధనములను గురించి ప్రతికూలవాదులతో ముచ్చటించుటకు వీరుదుర్బలై యుండిన తెలియజేసిరి.

ఆర్థికమంత్రి గోధుమపక్షితి.

లండన్, మే 15:—ఆర్థికమంత్రి గోధుమలను విరివిగ ఎగుమతిచేయనిదో! రాక్షసిబాధను నివారము ఎగుమతిచేయ వీలులేదని ఆమెకికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు ఆర్థికమంత్రిని వెరపించుచున్నారు.

బ్రిటిషు జయుముల ఫలితములు

లండన్, మే 21: క్రతువుల ముఖ్యసానము బ్రిటిషువారి వశమగుటచే జర్మనులు తమ ఏర్పాటులను మార్చుకొనవలసివచ్చినదని పారిసు వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నవి. జర్మనులు వీరివలన మోసపోబాలరు. ప్రతివోటున రక్షకస్థానముల నిర్మించుచున్నారు.

లాఫేరేవర్త ప్రితిగతులు.

లండన్, మే 21:—లాఫేరే అను ప్లయ యరద మధ్య ఒక వీరవలెనుండి పెంటు గోడ్రయ అవనినుండి ఉత్తరము ఖముగ 11 మైళ్లవరకు విస్తరించియున్నదని పరామరంగుండున్న విలేఖనుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

రషియావారి యుద్ధపక్షితి

వెట్రోగ్రాదు, మే 21:—ప్రతికా ప్రతినిధులతో ప్రస్తావించు సంవత్సరమున ప్రాచీనప్రభుత్వమువారి ఒడంబడికలను ప్రస్తుతమును ప్రచురించినో ఉపద్రవము గలుగునని వెకెక్స్కోగారు తెలియజేసిరి. ఒడంబడికలను ప్రచురముజేయుట మిత్రమండలివారితో మైత్రిని వదలుకొనుటగా యోచించవలయునని రషియాప్రభుత్వమువారికి తెలిసిరి. ఇందుచే తన రషి యనులు ప్రత్యేక సంధి జేసికొనుట కంక్షకరించ లేదు. అంతర్జాతీయ సంధిలన ప్రజలకు న్యాయము కలుగునను నమృతము వారికి కలుగుటచే ప్రత్యేకసంధి నిచ్చుకొన లేదు. రషియా పరివర్తనపు సంఘము ఆమెకికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వారు ఈ సంగ్రామ యందుదిగుటయు మిత్రమండలివారి పరస్పరపురస్కృతమును అభివృద్ధి జేయువలయును. ఏప్రిలు 9వ తేదీన ప్రకటించిన రషియావారి ప్రచురణప్రకారము మిత్రమండలివారితో సఖ్యముగోరుదురని రషియావారు తమయుద్ధబలమును పెంపొందిజేయునలెను. బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, సర్వీయా, రుమేనియాదేశములు కొంతవరకు క్రతువుల స్వాధీనములో నుండుటచే బ్రిటిషువారు నుడివిన రీతిని రషియావారు రాజ్యాక్రమణపథమే వలదని వారుచుటయు సంధికి అభ్యంతరము కలుగునని భయపడుటయు క్షముగలేదు. ఆల్సేసు భోరేమలను మరల వశము జేసికొనుటకు పరాసువారు ప్రయత్నించుట న్యాయమని రషియా మంత్రి మెకర్కంకోగారు నుడిపిరి.

దేశభక్త్యావేషులై మెలగుట.

వెట్రోగ్రాదు మే 21:—ఈన క్రమశిక్షను గురించి వెకెక్స్కోగారి రిచ్చిన యుద్ధసాయములను, ఇతర మంత్రిల యభిప్రాయములను ఆమెగించి ఇష్టానుసరించి ఆరాజకము అడుగుంటునని యూహించిరి. ఆదివారమునాడు ప్రజలందఱు తమ దేశభక్తినిబాపుచు ఆదేశముతోపెరిగిరి. వైటోస్ సోకాదర్ములవారు గూడ నచటికి వచ్చిరి. రషియాను సర్వీయాను విడనాడినదో ఆత్మహత్యను జేసికొనెద మని సర్వీయా మంత్రిగారు రిసిరి. రషియానులు వెకుకవిమగూడవనియు, అట్లు జేసినదో కోరనీను నునియు వేనజేయ ప్రసూన పథ్యం కలవలము కలిగించిరి.

ముఖ్య సమాచారములు

నేటిదినపు సుఖము లోకముగోర్తు సభలో అసభి కార సహాయాధ్యక్షుడు డెన్నుకొనబడును. సింగుదేశ లోకలు బోర్డు చరిత్రములో నెల్ల ఆనధికారుని సహాయాధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనట కిదియ ప్రథమ ప్రయత్నము.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిద్యాశాఖా కార్యదర్శి సర్ ఎడ్వర్డు మ్యూన్సింగ్ గారు జూలై మాసము మొదలు మామూలుసములు నెలపు పుచ్చుకొందురు గాన వారిస్థానమున గా. హెన్రీస్ట్యూ గారు నిద్యాశాఖా కార్యదర్శిగ నియమించబడిరి.

పబ్లికసర్వీసు కమిషనరువారి సూచనములపై శాసన సభాసభి కారసభ్యులు, సుప్రసిద్ధులగు సాయులున్నగు మహా నీయులు ఆగస్టు 31 వ తేదీ దాటకుండ తమ యభిప్రాయముల బహిషితులై చాలసంతసింతుమని డెన్నుపురి గవర్నరు గారు ప్రకటించిరి.

నాసిక్కు స్వరాజ్యసమితితరపున అనేకోపన్యాసము తిప్పట కేర్పరుపబడినది. ప్రాధేసరు పరంజీ, లోకమాన్య తిలక్, కపర్డి, కాధికార్, ఎన్. కో.ఎ.తాగూరు, కాజానీ అలీ కుమ మొదలగు వర్తలు, జస్వంతరావు మహారాజావారి దేవా లయావరణమున గంభీరోపన్యాసము లిచ్చెదరు.

తిలక్కు, కపర్డిగార్లు సిన్నారు, త్రియంబకు, సంగ మ్మరు గ్రామములోనున్న స్వరాజ్యసమితులను జూచినారు. సిన్నారులో వారి నాహ్వనము జేయుటకు 20000 మంది ప్రజలువచ్చిరి. కపర్డిగారి యధ్యక్షతక్రింద తిలక్కుగారు స్వరాజ్యమును గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి.

ధర్మసాలయందలి భూకంపము మూలమున ననేకమంది చనిపోలేదు. 1905 సం॥మున సంభవించిన భూకంప నానుభవ ప్రకారము ప్రజలందఱు వెంటనే బహిరంగ ప్రదేశములకు పారి పోవుటయ్యె స్వల్పచరణ సంఖ్యకు కారణమైయున్నది. గృహములుగూడ భూకంపన రక్షణనూత్రముల కనుకూలముగ గట్టి బడియుండుటచే, నధికనష్టము కలుగలేదు.

పుల్నా లోక చుక్క 1916 సం॥ ఏప్రిలు నెలయందు కనిపెట్టబడినది. ఈ చుక్కదినమునకు 12½ లక్షల మైలులగ మనముతో మన భూమిపై పువకే తెంచుచున్నది. కనుగొనబడిన నాటికంటె వీని తేజము 30 రెట్టిధికమై నానాటికి వృద్ధిజెందుచున్నది. తెల్లెస్కోపు ద్వారా వీనిని చూచి వీరవలయును. వేసవి నెలయందొట్టి సహాయము లేకయే గానవచ్చును.

అస్సాముమండలమున డిబ్రూగఢ పరిసరమున నండు జేయూతోటల యజమాని విల్లియము పుడ్రాయచనత డిజీనల ఆక్సేయానుండి కొలంబా లేవునకు వచ్చియుండెను. ఈతడు గతరేనివారము రాత్రి 8½ గంటలకు మంత్సపై బోవుచు ప్రమాదవశమున 18 అడుగులు క్రిందనున్న రోడ్డుపైబడినది. తన్మూలమున లోడఎముకవిరిగినది. జనరలు వైద్యశాలయందున్నాడు. ఆగోగ్యము కలుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చెను.

భార్యకు గొట్టుటచే నామెకు ప్రమాద కరమగు గాయములు తగిలెనని మాణిక్యరత్న కాపర్డుడు నూసు ఆమె వానిపై పోలీసువారు కేసుజేసిరి. తన భార్య అక్రమముగ చరించుచుండెననియు, తత్కారణము నతానామెను గొట్టిననియు ముద్దయు విన్నవించుకొనెను. అక్రమముగ వర్తించు నెడ భార్యకు చావగొట్టుటకు నీ కధికారము లేదని హేటును మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దయు కొకవారము కఠిన శిక్షనువిధించిరి.

బొబాయిలోనున్న నేవకసమితివారి హోమోపతిక్కు వైద్యశాలాధికారిగా నున్న కలకత్తావాస్తవ్యులు బి. వి. రాయకారు ఎల్. ఎల్. ఎల్. ఎల్. గారు ఇటులు నివేదికను ప్రకటించిరి. 1917 యేప్రిలు 30వ తేదీతో సంవత్సర 4 నెలల కాలములోన వైద్యశాలలో 954 రోగులు చికిత్సబడెనది. అందు 623 గురు పురుషులు, 176 స్త్రీలు. మిగిలిన 155 గురు పిల్లలు. పూనా నివాసికములు ప్రాధేసరు సి. జి. భానుగారు ఈవైద్యశాలకు దర్శించిరి.

స్థానిక వార్తలు

(0)

ఆంధ్రపాఠసభ:—జూను 1,2 తేదీలలో నెల్లూరు నందు జరుగ నున్న యాంధ్రమహాసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొను నిమిత్తము కేపు శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు సార్జిటువును తంబునెట్టివీధి నెం 7 రు ఆంధ్రప్రతికాధవనమున ఆంధ్రపాఠులు సమావేశమయ్యెదరు గావున అందఱును తప్పక దయచేయవలెనని ప్రార్థనలు.

నెల్లూరినుండి:—భాజీసాహేబుగారిట్లు 27వ తేదీని వ్రాయుచున్నారు. ఇదివఱకొక అసందగ్యమునలన ఈ యూరి పురపాలక సంఘమునకు ఉపాధ్యక్ష పదవిని ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరి. గా నిప్రభుత్వమువారు మరల అంగీకరించినందున 19వ తేదీని పురపాలక సంఘ మందిరమునందొక సమావేశమున ఎల్. కృష్ణస్వామిపెట్టి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి సుపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి.

బళ్లారి సరసవినిదీసినభ:—ఈసభవారు శనివారమురాత్రి “లవకుశ” అనునాటకమును ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకును, “కృష్ణలీల” అనునాటకమును విజ్ఞోరియా పబ్లికహాలులో ప్రదర్శించి, నెల్లూరిలో జరుగు ఆంధ్రమహాసభకు బోవుదురు.

వర్నము:—జనవరి మొదటి తేదీనుండి యిప్పటివరకు 0.88 అంగుళముల వర్షము కురిసినది. ఆసలు 3-76 అంగుళముల వర్షము కురియవలసినది.

పోస్టులనోటీసు:—పోస్టు ఎక్స్ప్రెసులు రైలు సకాలమున చేరినయెడల ఇంగ్లండు తపాలు 25 వ తేదీ ఉదయము బటువాడా కాగలదు.

తపాలాప్రకటన:—రంగూను తపాలు దీసికొని పోవు స్టీమరు ఇదివరకు ప్రకటించినప్రకారము గురువారము నాడుగాక శుక్రవారము సాయంకాలము 4 గంటలకు బయలుదేరును. బర్మాకుబోవు యుత్తరములను జనరలు పోస్టుఆఫీసువద్ద మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలవరకు వేయవచ్చును.

వైవసిద్ధాంత మహాసమాజము:—వైవమాజము వారియాజమాన్యముక్రింద గురువారానందాధ్యక్షమున నెల్లూరు తోటలయందు రాబోవు శనివారము సాయంకాలము 4½ గు ఉపన్యాసులు జరుగును.

ఈసంవత్సరము శాసనసభలో గత మార్చి నెలయందు 1917-18 సంవత్సరమునకు ప్రవేశ పెట్టిన సంస్కరిత, ఆర్థికపత్రమును (రివెన్యూ డ్రైవ్స్ లు స్టేటుమెంటు) నందెట్టి మార్పులు చేయవలయు కనబడలేదనియు, దాననేకట్టికడపట ఆమోదితముగా గ్రహింపవలెననియు ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల ఫోర్టునెంటుబార్డింగ్ జెట్టులో ప్రకటించిరి.

మైన్ను ఆఫ్ ఇండియావారి బెల్జియం రిలీఫ్ ఫండు ఇప్పటికి 2½ లక్షలైనది. విరాళములు హిందూదేశ వివిధభాగములనుండి గ్రహింపబడినవి. చందాదారులకు సంపాదకుడు చాల దుర్మార్గముతో వందనము లాచరించుచున్నాడు. అసిధి నిప్పుకు ఆమెకికావారు వైకొనిరి గాన ఈసిధి పూర్తిచేయబడినది.

దోమల నిర్మాణోపాయమొకటి పరాసుదేశ శాస్త్ర పరిషదువారికి రిపోర్టు చేయబడినది. ప్రాప్యలో పరిపాలములందు దోమల పరిమితముగ నుండును. ఇందులకు ప్రతిక్రియగ డాక్టరు ఓండగార్గాక చిన్న యుపాయమును గనునెట్టి. ఎక్రచేపలను నీటప్రవేశ పెట్టిన యెడలనవిదోమల నాశనముచేయును దోమగ్రుడ్లను భక్షించును. దోమలనిన చేపలకు కడుప్రితి, ఒకమండలము నందలి ఏళ్లయందు డాక్టరుగారు 500 చేపలను వేయించిరి. విదుమాసముల యుడిచేపలు 10 వేలకు వృద్ధియై దోమలకు రూపు మాపినవి. ఇదిగాక యీచేపలు భక్షిణమునకు గూడనా యోగ్యముగ నున్నవనినచున్నాము.

THE GREAT WAR

Brazilian Neutrality Revoked

Fierce Fighting in Hindenburg Line

A Brazilian Steamer Sunk

ITALIAN MISSION ARRIVES IN AMERICA

UNITED STATES WARNING TO ARGENTINE

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN

General Smuts on Empire.

Speech being Printed and Circulated.
(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. In the House of Commons, Mr. Yeo asked whether in view of its importance, the speech delivered by General Smuts at the banquet of the Lords and Commons on the 15th instant would be reprinted, published, and distributed to the Allies and Neutrals.

Lord Robert Cecil replied that the speech has been reprinted in English as a pamphlet for the British Empire and America, and that translations are being prepared for the Allies and Neutrals.

Mr. Yeo suggested that the speech should be circulated in schools, as it would have a good effect on the young men of the nation.

Post-War Aerial Service.

Board of Enquiry Constituted.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. In the House of Commons Major Baird, Parliamentary Secretary to the Air Board, announced that Lord Northcliffe would be Chairman of the Committee to inquire into aerial civil communications after the war. The Committee would include Lord Montagu of Beaulieu representing the India Office, Sir Thomas Mackenzie of New Zealand and Mr. Schreiner, High Commissioner, South Africa.

It was hoped that Canada and Australia would nominate representatives.

An M. P. Killed in Action.

LONDON, May 23. Major Valentine Fleming M. P. has been killed in action.

8 Million New Voters.

6 Million Women.

LONDON, May 23. In the House of Commons, Mr. Cave moving the second reading of the Electoral Reform Bill estimated that it would increase the number of voters by eight millions of whom six millions would be women.

Allied Subjects in British Army.

LONDON, May 23. In the House of Commons, Lord Robert Cecil stated that conversations were proceeding with the Allied Governments on the question of incorporating allied subjects in Britain in British army.

AMERICA.

Allies' Purchases.

U. S. Government to Supervise.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. NEW YORK.—The Allies' purchases will, in future, be made through a Commission supervised by the Government instead of through the Messrs. Morgans, thus saving Messrs. Morgans' commission.

Great Fire in Atlanta.

Millions of Dollars Damage.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. NEW YORK.—A fire which started in the business quarter and spread to the residential quarter has destroyed one hundred blocks of houses in Atlanta. The damage amounts to millions of dollars.

The Shipping Problem.

Programme of Building Drafted.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 22. WASHINGTON.—Mr. Ballou has discussed the shipping problem with the United States Shipping Board. British experts worked out the amount of tonnage necessary to supply the Allies and the Board drafted a programme accordingly.

Arrival of Italian Mission.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. The Italian Mission has arrived in America.

Three New U. S. Ministries.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. Telegrams from New York state that President Wilson has decided to create three new Ministries, namely, of Food, Munitions and Transports.

Argentina's Wheat Policy.

U. S. Threatens Reprisal.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23. A telegram to the 'Times' from Buenos Aires says that the United States have threatened to restrict the export of coal, unless actual scarcity justifies the Argentine's embargo on wheat exports.

Brazil's Revocation of Neutrality.

President's Message.

LONDON, May 23.

RIO DE JANEIRO.—The President's message asked for a revocation of the neutrality decree "in consideration of the fact that the United States forms an integral part of the American Union and that the traditional policy of Brazil has always been regulated in perfect unity with the United States, and also in consideration of the wishes of a great majority of Brazilians."

GERMANY.

Germany Apologise's to Spain.

LONDON, May 23.

Germany has apologised to Spain for the recent violation of Spanish territorial waters and has promised, to respect Spanish rights in future. Germany is also attempting to conciliate Sweden, asserting that torpedoing of three Swedish ships was accidental.

Why Germany Respects Spain and Sweden.

LONDON, May 23.

The "Norwegian Shipping Gazette" emphasises that German respectfulness for Spain and Sweden is due to the fact that there is some risk where they are concerned, but Germany has not apologised for sinking Norwegian ships and killing Norwegian sailors.

GREECE.

Royalty Encourage Pro-Germanism.

Premier Powerless.

LAHORE, May 23.

LONDON, May 22nd.—A correspondent of the "Times" in Athens says that some of the seven officers, ordered to leave Athens, remain. One goes for rides with the King's daughter.

M. Zaimis does not conceal his inability to act against the principal organisers of German action against the Allies.

A full-page account in a Venzelist paper of a dethronement in Abyssinia has been calmly received, although Abyssinia obviously means Greece.

BRITISH FRONT.

Fighting Hindenburg Line.

Heavy Enemy Losses.

LONDON, May 23.

Reuter's correspondent at Headquarters wires that over two hundred enemy dead were counted in the operations on the Hindenburg Line mentioned in last night's British communiqué, and 170 prisoners were captured. The enemy have employed 150 divisions on the Western Front since the beginning of the April offensive, of which nearly one hundred have been pulled out again war-shattered.

TELEGRAMS.

Successful Raid on Enemy Trenches.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, May 23.

F. M. Sir Douglas Haig to-night, says: "We successfully raided trenches east of Vermeille. There is nothing to report on the rest of the front."

Germans Using Up Ammunition.

LAHORE, May 23.

LONDON, May 22nd.—British correspondent at the front attribute the violence of German artillery fire to a desire to use up ammunition prior to a further retreat.—"C. and M. Gazette."

Result of British Successes.

LAHORE, May 23.

LONDON, May 22nd.—A Paris journal says that the British capture of the hinge of the enemy's position has necessitated a complete change of the German plans. The Germans have no illusions as to this and are everywhere building defences.—"C. and M. Gazette."

FRENCH FRONT

French Success in Champagne.

Its Great Strategic Possibilities.

LONDON, May 23.

Reuter's correspondent at the French Headquarters wires that Sunday's brilliant operation has given the French effective possession of a chain of dominating heights three miles long overlooking the valley of the Sappe between Atherive and Neuroy. The French command of the Moronvillers group of heights threatens the strongholds from which the Germans are hammering Rheims. The group constituted the bastion on which the enemy based the security of his extreme left in the Aisne-Champagne battlefield. The Craonne plateau buttressed his right. It was when the enemy yesterday was attempting to eject the French from the Craonne plateau that the latter captured the buttress of the enemy line. This success may have far-reaching strategic consequences.

Opposing Artillery Active.

LONDON, May 23.

Last night's French communiqué reported violent artillery firing on the Vaucouleurs and Calonne plateaux. Rheims was heavily bombarded.

The Situation at La Fere.

LAHORE, May 23.

LONDON, May 22nd.—A correspondent at the French front says that La Fere is now an island in the middle of a swamp which extends eleven miles to the north from St. Gobain forest.—"C. and M. Gazette."

WAR AT SEA.

A Brazilian Steamer Sunk.

LONDON, May 23.

PARIS.—Submarine has sunk Brazilian steamer "Tajuca".

Indian Telegrams.

[FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.]

[BY WIRE.]

SIMLA

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 23.

The following telegram, dated the 22nd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British renewed the attack on the Hindenburg Line and, in spite of heavy counter-attacks, succeeded in establishing and maintaining their position, so that now they hold 9½ miles of the Hindenburg Line from one mile east of Bullecourt to Arras with the exception of about 2,000 yards. Immediately west of Bullecourt the Germans have suffered severe losses in their fighting. The Germans in great force attacked the French on the plateau north of the Aisne and succeeded in gaining a lodgment in a trench of 200 yards north-east of Cerny, but were repulsed.

The French attacked an important position on the Massif south of Moronvillers in Champagne and captured several lines of enemy trenches occupying all important observation posts. The German counter-attack were driven back with huge losses.

The Italians continue their offensive. They have beaten back the Austrian counter-attacks with severe losses, maintained their position on the important Ku Ridge, and made progress along it from crest to crest towards Monte Santo, which they are now half invested.

The Italians also maintain their gains east of the front. The artillery is here very strong.

The Austrians attempted a diversion on the front, vigorously assaulting the positions on the front with dense masses, but were completely driven back.

The Americans have definitely sending an expeditionary force and orders were issued for a Division besides 10,000 Engineers to be sent as

The new Russian Government has issued a proclamation repudiating all thought of separate peace, and that Russia would work for peace.

TELEGRAMS.

The Socialist M. Kerenaki, now Minister for War, in an address to the Congress, said that he proposed to introduce discipline into the Army.

Austrian light cruisers raided the allied drifter line in the Adriatic sinking fourteen British drifters. British cruisers and French and Italian destroyers chased the Austrians back to Cattaro. A British cruiser was torpedoed on the return, but reached port safely.

The British transport "Cameronia" was torpedoed. 140 men were lost.

Agricultural Education Conference.

Subjects for Consideration

SIMLA, May 23.

At the Conference of Agricultural Education, which is to meet at Simla in June, the following subjects will be considered:—

(1) Should the policy be to raise Indian Agricultural Colleges immediately or ultimately to the university standard?

(2) Should the candidates for the lower grades of agricultural service be educated at these colleges or at separate agricultural schools?

(3) Would the agricultural high schools on the American plan be successful?

(4) Would the continuation of seasonal schools and the analogy of German winter schools be suitable in this country?

(5) Should vernacular schools on the Bombay model or on the lines of A. and B. class schools of Japan be generally established?

(6) Should the text books of primary schools be adopted to the agricultural environment of the pupils?

(7) For illiterate classes, should we at present attempt anything beyond demonstration?

(8) In view of the universal experience in all countries of the difficulty inherent in any advance in agricultural education, so lack of teachers, is it possible, and, if so, desirable, to establish in conjunction with any of the above measures training classes or departments for agricultural instruction?

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, May 23.

Application for the War Loan now amounts to Rs. 21,55,300, exclusive of Rs. 93,55,425 subscribed through the Post Office section of the loan up to 16th May and Rs. 1,19,44,290 invested in Post Office cash certificates up to 30th April. Details are as under:—

	Rs.
Bombay	7,71,83,900
Bengal	6,69,39,800
The Punjab	1,76,54,900
The United Provinces	1,73,18,400
Madras	1,15,38,200
Minor Administrations	1,11,61,500
Burma	91,51,200
Central Provinces	40,69,900
Bihar and Orissa	28,76,900
Assam	6,63,600

Mighgher Assaulting Case.

CALCUTTA, May 23.

Mr. B. E. Somes, Deputy Commissioner of Tezpur in Assam on Monday took up the case in which 8 coolies were charged with assaulting Mr. Brett, Engineer of Mighgher Tea Estate. The complainant Mr. Brett in his evidence said that on the 6th May a coolie named Sukunia was creating disturbance and exciting other coolies. Complainant took away the lathi from Sukunia and by order of Manager kept him in the Godown. Later on as he with Mr. Grey were going in a motor car the accused and other coolies attacked him and severely assaulted him with lathies. Four prosecution witnesses corroborated the complainant's statement and identified the accused. The case was adjourned.

BOMBAY.

The Indian Defence Force.

Government's Recent Resolution.

Press Opinion.

BOMBAY, May 23.

The "Young India" commenting on the Government resolution on Indian Defence Force says:—Reasons, the Government give in their public lament over the failure of the scheme, are as lame as they are inopportune. It is as a matter of fact too early to say that the youth of India have not responded to the call. They had not been enthusiastic over the condition of service because they rightly consider that distinction should be made between middle class Indians joining the Defence Force and Indians joining regular army as profession. If the Government persist in enforcing the scheme which alienates sympathy of the educated classes, blame of failure, if a failure there is, will rest on them and not on the people of India.

Brief Telegrams

Hon'ble Mr. E. F. Barber will move a resolution in favour of Bobbili will second and the Hon'ble Mr. Fraser will speak in support of it.

Meeting of the citizens of Ootacamund is to be held at the Government House for the purpose of raising the war loan. His Excellency will preside.

The level of the Indus river is so low for the time of the year that it is doubtful whether canals in Sind can be opened as usual on the 1st June.

"The Times of India" Belgium Relief Fund amounts to over two and a half lakhs received from all parts of India and the Editor closes it with warm expression of thanks to the contributors.

The Rangoon Exemption Tribunal held another sitting today and dealt with some applications for revision of the Tribunal's previous orders, applications on medical grounds and miscellaneous cases.

At a meeting of the Sukkur Local Board today a non-official Vice President is to be elected. This is the first instance of a non-official Vice President being elected in the history of Local Boards in Sind.

The "Times of India" has received a telegram from the headquarters, Lord Mayor of London's Funds for relief in Belgium, saying:—"As the American Government assumes all financial responsibility for the relief of Belgium we are suspending all appeals. We are deeply grateful to you and your reader."

Swami Sri Satyanand Saraswati will be installed on the gadi of Srimathi Shankaracharya of Dwarka with due religious ceremonies on the 5th June when a large number of devotees will be present at Dwarka.

The Secretary, Royal Turf Club, Calcutta, announces that total subscriptions to the Derby Sweep, 1917, amount to Rs. 7,32,750. The first prize will be Rs. 2,93,100, second Rs. 1,46,550; and third Rs. 73,275. There will be 25 prizes of Rs. 2,931 each and 200 prizes of Rs. 550 each. The first five lakhs war lottery is still open to the public.

Sir Jamsetjee Jeejeebhoy, Baronet, is taking a leading part in a movement to give expression to the general desire of the province for two years' extension of Lord Willingdon's tenure of office. It is a fault that an extension of Lord Willingdon's term of office would ensure for the presidency the continuance of a liberal and sympathetic administration which would deal in a statesmanlike spirit with many complex problems arising after the war.

At the resumed sitting of the Bombay Exemption Tribunal today applications on behalf of the staff of various banking institutions were considered. One uniform order was passed in the case of almost all applications; viz. men were exempted for a period of six months from general service and from all local service and training except such as could be performed outside usual office hours and holidays.

The Government of Bengal has issued the following communique:—"In view of several complaints that subordinate officers of the Government have been exercising undue influence and pressure upon the public to subscribe to the War Loan the Governor in Council desires to state for general information that he issued instructions before the loan opened against any appearance of compulsion or extravagant and sensational appeals. These instructions have been recently repeated."

(REUTER.)

— UNCORRECTED. —

LONDON, May 23.

The newspapers generally welcome the proposed Irish Convention, but comments on the outcome are cautious and none too hopeful of success. It is pointed out that although the speeches in Parliament showed a remarkable change in the atmosphere, the crux of the difficulty, namely, the exclusion of north-east Ulster, remains. The strongest hope is based on the attitude of Lord Lansdowne and Lord Curzon. The latter's speech is regarded as a better augury than Sir John Lonsdale's.

The "Daily Telegraph" interprets the general feeling in Parliament as recognising that the Convention, if held, may easily fail, but success is not precluded, and the experiment ought to be made with good-will.

The "Daily Chronicle" says if the Convention is convened on the crest of the incoming tide it may be carried to land.

The Daily news rejoices that representation will include social, economic and intellectual elements, and says that this variety and comprehensiveness continues to promise a satisfactory issue.

The Morning Post points out that it must not be forgotten that the government of Ireland is not a purely Irish question, because the security of Great Britain largely depends on Ireland, which is the postern through which every enemy has hitherto tried to enter; therefore Great Britain cannot carry into effect the decisions of the Convention unless they do not injure the interests and security of the United Kingdom.

The "Times" comments on the patriotic courage and commonsense of the Ulster Members of Parliament in refusing to shut the door upon any hope of settlement, however slender they may think it. The "Times" does not doubt that the Ulster leaders will recommend acceptance by the Ulster Council.

The "Daily Mail" thinks that the probabilities are that the Convention will meet. It says that this will put Ireland very definitely on trial before the Empire and the world, and will test thoroughly whatever capacity for constructive statesmanship Ireland possesses.

In connection with the Chairmanship of the Convention various names are mentioned, including Mr. Asquith, Mr. Lowther, Mr. Shaftesbury and Lord Donoughmore.

STOCKHOLM, May 23th:—Jewish Societies in Palestine have telegraphed to the Secretariat of the Socialist Conference, saying that the Turks are evacuating, ill-treating and pillaging the Jews of Judea, Jerusalem and Galilee. The victims appeal to the Socialists everywhere against cruelties threatening to culminate in a massacre similar to that perpetrated on the Armenians. ("Times of India" Bombay.)

AMSTERDAM, May 20th:—A Berlin telegram admits that the entire population was evacuated from Jaffa for military reasons, including 7,000 Jaffa Jews. It says that as transport was inadequate and isolated excesses occurred, distress naturally prevails. Deaths occurred from exhaustion, disease and accidents.

LONDON, May 23.—The destruction of the Hindenburg line mentioned in Sir Douglas Haig's "communiqué" last night is a triumph for British guns. Correspondents describe the line as vanishing in smoke. Under a hurricane bombardment concrete pits, deep timbered dugouts, riveted support lines, all the enemy's laboriously constructed devices are completely blown away. French experts are elated at the fact that the British in less than a month have cracked a barrier which took a year to build and on which all future enemy manoeuvres will hinge. They state that already there are signs that the Germans are preparing to retreat to a new system which is their only alternative to a decisive defeat if they remain, namely, a system of switch trenches zigzagging to rallying points in the rear. The unhappy Boche, in fact, has to work feverishly night and day perfecting unrelenting switches or be massacred on the line.

The following French awards to officers and others of the Indian Army are announced:—

CROIX DE CHEVALIER—Major W. H. Tucker, CRUIER DE GUERRE Majors A. G. Lind, M. F. White, Subadar Major Man Singh, Sikh Pioneers, and Subadar Rafik Hussan Khan, Nyderabad Imperial Service Lancers.

MEDAILLE MILITAIRE—Lance Havildar Bahadur, Granadiers, Havildar Katan Singh, Gwalior Imperial Service Infantry, and Conductor F. W. Young, Ordnance Department.

Second last section Curzon

Settlement of Irish question emerged as world factor of capital importance that might affect fortunes of Great Britain in war and destinies of mankind for generations. If effort was to be made none could dispute that it should be made without delay. Since beginning of war situation in Ireland had grown worse and if left alone might grow even worse. In that case if we faltered or drifted not merely would we parade our bankrupt statesmanship before world but we would have earned the deserved condemnation of posterity. Referring to importance of proposals in first part of Lloyd George's letter he said that although they had momentarily disappeared they might re-emerge later in perhaps its constitution on lines similar to premier's statement and concluded that it was beyond measure desirable that representatives of all those bodies and parties should attend. It would be national misfortune if any stood aloof and grave responsibility would rest upon any of those bodies who elected to abstain. Many of their Lordships had great weight and authority in Ireland and he prayed them to use their influence to dissuade people from such an unfortunate and disastrous course as to abstain. The tide was running east in Ireland and he prayed god that on this occasion they might not miss it (Cheers.)

Middleton said whatever was done they must secure a large loyal element in the convention and make it clear that loyal element should have an adequate share in government. Londonderry in a maiden speech said those upholding cause on battlefield would ask why this settlement plan was produced in their absence but strong those his hereditary conviction were he would welcome any argument which would furnish a solution of problem.

జాబులు

(o)

విలేఖకుల సూచన

పేదవిద్యార్థుల బాధలు — కాకితమునకు రెండు వైపులను వ్రాయబడిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడవు. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కోక విన్నపము — ప్రకటింపబడదు.

I

అయ్యా,

మనదేశమున "తెలివలవా"ను పేరు నొక తెగవారు చిర కాలమునుండి యున్నారు వారు బ్రాహ్మణాది చతుర్వర్ణములలో నెందు చేరుదురని చెప్పటమును తగిన యాధారములేమియు కాన్పించుటలేదు వారు పూర్వమే ప్రాంతములనుండి వాళ్ళో, మన ప్రాంతముల కెప్పుడు వచ్చిరో, వారి కానా సుమ్ము కలిగినదో, వారికి సంబంధించిన ప్రేర విషయములను గురించి పూర్తిగ నెరిగినవా రెవరైనను పత్రికయందు ప్రకటింప ప్రార్థితులు.

చెంగల్పల సత్యనారాయణమూర్తి

రాయవరదుర్ (కృష్ణ)

II

పెద్దాపురపు మునిసిపాలిటీ

అయ్యా,

ఇచ్చటి పురపాలనసంఘమును గురించి ఈ నెల 10వ తేదీ దినపత్రికలో ప్రకటింపబడిన వార్తనుజూచి ఖాళీలుగా నున్న రిసర్వేక్షన్ సములలో నొక దానికి తహశీల్దారుని నియోగించిరని తెలిసి ఆశ్చర్యపడితిని అనధికారులను పట్టపరీక్షాధిద్రులును పురపాలక విషయములందు వినియోగించుటకు వ్యవధి కలవాడును ఇకలేరా? ఉన్న వారయోగ్యులారా? తహశీల్దారుగారు ఉద్యోగవర్గములోని వారై నందునను, పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు డిప్టీ కలెక్టర్ రై నందునను, తహశీలుదారుగారు తమ సభ్యత్వమును ప్రకారంజకముగా నిర్వహింపజాలదు. వారు నిర్వహింప బ్రతుక్తుంచినను, అధికారవర్గములోని మహోద్యోగియే అధ్యక్షుడుగ నున్నందున అది సాగదు. ఇట్టి యెడ, తహశీలుదారుగారు తమ సభ్యత్వమును వందన పూర్వకముగా వదలుకొనుట సమంజసము.

ఒక పురవాసి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

దయ్యములు.

జమ్మ మొదలగు పచ్చిక బాతులు నీరు నిలుచు తావు లందు దట్టముగ పెరిగినప్పుడు ఒక విధమగు గాలి యుద్భవించును. ఆ వాయువునందు ప్రజ్వలించు స్వభావము కల ఫలాగ్రము (ఫోస్ఫరస్) ఉండుటచే చీకటి రాత్రులందు గాలి యొక్క ప్రకాశము వెన్నెలరాత్రులందు కంటే నెక్కువగా నుండును. తత్కారణమున చీకటి రాత్రులందు మాత్రమే కొరవి దయ్యములు కాన్పట్టును. కొరవి దయ్యముల వెలుగునంటి కలుతురు చీకటి రాత్రులందు సముద్ర జలమును చిందగొట్టిన గాన్పించును. సముద్రజలమందు గూడ ఫోస్ఫరస్ ఉండుటచేతనే యట్టి వెలుతురు చూపట్టును.

బలహీనులను, కార్యభారముచే దీనినవారును రాత్రులందు వెళ్లెల పరుండి నప్పుడు వారి హృదయములపై వెద్ద బరువైన మానసి యాసీను డైనట్లు లోచించును. దీనికి హేతువు డెన్ని యుండుటచే హృదయాంతరాళమందలి రక్తనాళములు వాని నియమిత కార్యమును నిర్వహింపకుండుటయు. దానదేని రక్తమంతయు నెదు గొమ్ములపై నిలువ యుండి భారముగ దోచును. ఇట్టి భారము సామాన్యముగా ననుభవములో నుండక పోవుటచే నేడియో దయ్యము తమ యెదుగొమ్ములపై నధిస్థించినదని భ్రమ జెందుదురు. తాము వాడుకలోనున్న దయ్యముల కథలకు వినియండుట ఈభీతిని ద్విగుణీకృతము జేయును.

ఎదుగొమ్ములపై బరువుగదోచుటతోడనే చాలమంది వాపోవుదురు. మా పాఠకుల కేరితైన నట్టి యనుభవ మిక ముందు కలుగునెడల తత్క్షణము లేచి కూర్చున్న యెడల ఎట్టి భారమును లేక హాయిగ నుండును. మా మాటలయందు విశ్వాసము లేనివారు దీనిని బ్రయత్నించి చూచిన నిజము వారికే యెఱుకవడ గలదు.

ఇక దయ్యములు మానవుల నావహించి పీడించు విషయ మాలోచింప వలయు. పిశాచపీడితుల బానిశా తయారు చేసిన యెడల చూటికి నూరుచుండియు శ్రీ.లే. వారి వయస్సు విచారించిన ఒక్కరును నిరుపదియైదు వత్సరములు దాటిన వారుండరు. ఈపై యంతయుల నుండి దయ్యములు యువకులగు శ్రీలను మాత్రమే యావహించునని తేలు చున్నది. వారి నావహించు టొక చిత్రము కాదు. శ్రీలబలము, పిరికివారును గదా పురుషుల నెప్పు డైనను పిశాచములు సీడించుట కని విని యెరుగుదురా? సామాన్యముగ నిరుపది యైదు వత్సరములు గడచిన శ్రీలను భూతములు నాతనముగ నావహింప కుండుటను బట్టి యిట్టి విశాచపీడనమున కొక నియమితకాల మున్నట్లు స్థిరమగు చున్నది.

శ్రీలకు పడునైదు మొదలు లెరువనియైదు వరకు గల కాలము పరిణామదశ యన డెల్లము. వారు సౌఖ్యతరమైన బాంధ్యదశను, మాతాపితలను, పీడి భిక్షులను జేరుదురు. అత్త వారింట నిడుచుట లేక సుఖముగా జీవించు నానెను నెట్టి భూతములును దరిజేనలేవు. అటుగాక చత్తగా రనెను నెను భూతముచేతను, దుర్మార్గులగు భిక్షు యను పిశాచము చేతను

పీడింపబడు వారిని దయ్యము లావహించుట సహజమే. నవనీతహృదయ లగు బాలలు, నెట్టి విచారము నెరుగని బాలలు, నూతన సంసారభారముచేతను ఆసౌఖ్యము చేతను శుష్కించి సదా విచారమగ్న లగుటచే నొకవిధమైన యదటు వారి నవనీత కోమల మనస్సులకు గలిగి వారి మనోనిశ్చలత చెడును. దాన అప్పుడప్పుడు వారికి వికార చేష్టలు గలిగి నవ్వుటయు, ఏడుపుటయు, గంతులు నేయుట యు లోనగు పిచ్చిచేష్టలు కలుగును. మనస్సుయొక్క సహజ నైజముచే నవి యప్పుడప్పుడు కాన్పించు చుండును. దానినే మన వారు గ్రహబాధ యందురు. దీనికితోడు వైద్యవత్సయు గల వారైన కోతి కిలుకుట్టి నటులుండును.

వైని వివరింపబడిన సంగతులను బట్టి దయ్యపుబాధ నిజముగా దయ్యపుబాధ కాదనియు నదియొక భారీకరుగృత యనియు భ్రువపడు చున్నది. నాగరికులు చాలమంది యిట్టి గ్రహబాధ గలవారిని వైద్యశాలములకు పంపింప జేసి ముగ్ధులనియు, హిస్టేరియా యనియు, వెలిసికొని వైద్య సేవ జేయించి శుభు లగుచున్నారు. కాని పూర్వాచారపరాయణులు, గ్రామవాసులును భూతవైద్యము మాన్పింపలేదు. దాన ననేకానన్ధములు గలుగు చున్నవి. — (సుదర్శిని)

రసూలుకొండ గోపాలపురము యినుపదారి.

గంజాము జిల్లాబోర్డు నైసి డెంటు గా రిందువిషయమై తమ యభిప్రాయమును గోరగా జిల్లాఫారెస్టు ఆఫీసరు మించెను గా రి యినుపదారిని నేయుటవలన చాల బాధ మున్నదని వారికి ప్రత్యుత్తరము వ్రాసిరి. గుంటూరు తాలూకాలో దొరతనమువారికి నెద్ద ఆదవి యుండుటయే గాక, అచటి జమీందారులకు గూడ నెద్ద ఆదవు లున్న వనియు, అందుచే నలమునంత కష్టసామాను సులభముగ దొరకగల దనియు, ఈ యటవీధులసాయములవలన రెయిల్వేవారికి విశేష లాభముండగలదనియు రెయిల్వే సంస్థాపనమును హెచ్చరించు చు వ్రాసిరి.

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరుతాలూకాలో ఊళ్ల పాలెం గ్రామమునందు 20 సం॥ రములక్రిందట ఒక పాతకాల నేర్ప ఆచి కొద్దిదినములలో తీసివేసి మరల 1912వ సం॥ రమునందు బోర్డుబాలర పాతకాలను 1916వ సం॥ రమున బోర్డు బాలికా పాతకాలను స్థాపించిరి. బాలికాపాతకాలలోఁకు ఇట్లు దొరక క కష్టమువీడ ప్రసిడెంటు గారితోనే 2 అంకముల ఇల్లు 8 రూ॥ అదైత తీసికొనబడినది. బాలరపాతకాలలో 4 రూ॥ ఉపాధ్యాయులు రాజీనామా నెట్టిపోయిరి. తక్కినవారును బదిలీకి అర్హి నెట్టుకొనిరి. వారును బదిలీ కానియెడల రాజీ యి నైదరు. ఇంట్లదొరకకుండుటయే వీనికి గారణము. 10 రూ॥ ల జీతముతో ఇంటిబాడుగ నిచ్చి ఉపాధ్యాయుడు లేన సంసారము నెట్లుగడుపుకొనునో బోర్డువారు విచారించి తేత ముల వృద్ధి నైనను, వనతిగృహములనైనను ప్రసాదింపవలెనని ప్రార్థించుచు న్నాము. — ఉపాధ్యాయులు.

మహానందీశ్వర నాటకసభవారు సంస్కార పురము నెద్ద నున్న ఆత్మకూరుకు వెళ్లి ఆక్కడ ననేక ప్రదర్శనముల జరిపిరి. 17-వ తేదీ రాత్రిని గురుదక్షిణంక మను నాటకమును జయప్రథముగ ప్రదర్శించి రని నంద్యాలనుండి యొక విలేఖ కుడు వ్రాయుచున్నాడు.

అమకము.

50 టన్నులు లేక 225 బారువలు తూనిక గల అప్పరుసోలు తుండలు వెలకు ఇయ్యబడును.

ఈ తుండ్లు క్రోముతోను పట్టుకోను పదను చేయబడి చెప్పలు, మోటాలు లోపలిఅట్ట, ప్రిఫ్ నర్సు సరసమైన ధరల చేయుటకు తగుమయినవి.

ఇవి పాను ఒకటింటికి 0-1-0 మొదలు రూ 1-0-0 వరకు ఖరీదుకు ఇయ్యబడును.

క్రో. తెదర్ కంపెని,

789

పల్లా ప రం.

జగడమునకు కావలసిన సామానులు చేయుటకు

పనివాండ్లు కావలెను.

చెప్పలు బూట్టులు జగడమునకు సామానులు కుట్టును చేతిపనివాండ్లును మిషన్ పనివాండ్లును గొలుసులును పిత్తలిసామానులున్న చేయు పనివాండ్లును కావలసినది గట్టివాండ్లును పీసేపని చేయువాండ్లును నెలకు ఎచ్చు తక్కువగా 100 రూపాయలు సంపాదించవచ్చును. పనిన్ని నేర్పించ బడును నేరుగావచ్చి చూడవచ్చును.

క్రో. తెదర్ కంపెని,

790

పల్లా ప రం.

నో టీ సు.

(787)

శ్రీ పంగిడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ కేజి రయిలు, వేగనుల కుకయోగించు చక్రములు, ఇరుసులు, ఇత్తడి బేరింగులసహా 2 వే గనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీడుసామానులున్ను ఆన్యుకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగిడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd. Clerk.

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు

గారి ప్రోగ్రాము.

		దినములు.	
తలవకు	24-5-17 to 25-5-17	3	"
అత్తిలి	28-5-17 to 29-5-17	1	"
ఆకునీరు	30-5-17 to 31-5-17	2	"
భీరుకం	2-6-17 to 3-6-17	2	"
నవసాపురం	5-6-17 to 7-6-17	3	"

వ్యవసాయము

మా స క శ్రీ క.

అనేక మాతన వ్యవసాయ విషయము లెందు బోధించబడును. భూములనెట్లు దాగుచేయవలెనో, ఎట్టిపంటల నెట్లు పండింపవలెనో, లోటల నెట్లు వృద్ధిచేయవలెనో, ఎట్టిపంటల కెట్టి ఎరువులు వేయవలెనో, చీదల నెట్లు వివారించవలెనో, సహకార సంఘమునందు బాధ్యుని కెట్టివో మొదలగు ననేక విషయములు దీనివలన తెలియగలవు. ఇందు బోధింపబడు క్రొత్తి పద్ధతులు వ్యవసాయాభివృద్ధికి మిగుల బోధనము. వ్యవసాయదారులకు చాల న ప్రయోగకరముగ నుండును. ప్రతిమానమును సుమారు 40 పుటల గ్రంథము ఇంపబడును.

చందా సంకల్పము 1-కి 2-0-0.

రావు సాహెబ్ జి. నారాయణస్వామి నాయుడు

గారు బి.ఎ., వ్యవసాయ పుత్రికాధికారి,

771

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed, Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested

(669) 13

of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—
ECTREUSS (A. J. P. DEFTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కటపునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుండుటవలన పలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆర్థసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రనాగపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము. పండ్లపాడి. మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0. డబ్బీ 1-కి 0-2-0. సీసా 1-కి 0-12-0.
అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును రాక్షసరూపులను పోదుట స్వాభావికమైన గొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ విధులను పుస్తకము ఆరోగ్యహర్షమును కలుగజేసి రోగసౌఖ్యమును స్వస్థగ్రామమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును పోస్టు చార్జి యును పేను భరించుటవలన. వెంటనే చార్జియును.
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, అమృతాంజన కార్యాలయము 180, బ్రాజ్ఘి, మదరాసు.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది వెల 0-4-0.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు పరము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆచార్యశ్రీ రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గగడములను పుండ్లను, చూడబోవలెను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మీక్రింది శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)
బహుమతిసార్వభౌమ గ్రామ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరీటువంటి చూడబోవలెను, మలబద్ధమును కాశానబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరీతారోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 కోపాలవర కుండుటకు 4 వేస్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.
(ప్రతిబిరు: పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi. No. 144. No. 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టుచార్జీకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.
ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచుచోకి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పోరవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనులోనే ధాతునవ్వును కలిగినచోకి మృత్యువోకము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల విద్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము గుణిముగ జీవించును.
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల భారతప్రతికలుగును, స్వచ్ఛ స్థితియు మానును, ధాతువు చూడబోవలె కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, కక్షము వృద్ధిపరచును, లకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరిమురబ్బ ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూత్, కాందహార్, జేకేములలో వైదగమన్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా నిమిషవలన మనదేశపు 4 గురుకుమర్యుల బలము ఆతేశమున ఒకమినిషికి గలదు. వైమురబ్బను సేవించి శరీరం బలము పొందుటకై గొప్ప మందులలో చేర్చి తరహారుచేయబడియున్నది. 1 డెబ్బాను 10 కోపాలు ఉపయోగించిన దానివల్ల ప్రాత్ర గుణముకలుగును. 2-3 డెబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.
అనుపానపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తపాలాఖర్చు 1-3 డెబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నగౌత్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అపన్యూరోడ్డు, బెంగళూరు సిటీ.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందుకో, [728]

మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయచేతురు. ఒక సారి ఆర్థరుయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కీపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యానుడితములు - బొమ్మలకాథలు - గారడే ప్రస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

త్వరపడుడు! 774 కొద్దిప్రతులు మాత్రమే!!
1. విద్యావిశ్వప్రకాశిని వెల రు 0-10-0 లు
దీనియందు శృతిప్రస్తారమును కల్పనాస్వరమునకు ఉపయోగమగునట్లు ఖండప్రస్తారమును సంపూర్ణముగా భక్తి, హతయోగభేదమును తెలియబడును.
2. కృతిహస్తపాఠము వెల రు 0-6-0 లు,
దీనియందు కాళీ శతనామస్తుత్వాదమును, స్వరాలంకార, గీత, వర్ణ కృతులకు శబ్దమును కొలిపించుకొనుటకు తెలియబడును. ఉదాహరణ- హంసధ్వనిరాగము రూపకంకాళము
తక్కి యున్నత డేవద్రవ్య నృసింహశాస్త్రీ సంగీత లక్షణవిద్యాన్ అమాటాపురము.

నీలమేఘము, అను స్మృతిచరిత్రము.
తిరుమంత్ర తాత్పర్యసంగ్రహము. 784
ఈ రెండు గ్రంథములు తెనుగున అమృతమేబడి యున్నవి. మొదటిది జ్ఞానమును కట్టించు ఆస్పిరాది మార్గమును తెలియజేయుచున్నది. రెండవది ఆత్మ ఉజ్జీవిండు ఆచార్య శిష్యుక్రమమును తెలియజేయుచున్నది. మొదటిదాని వెల రు. 0-8-0; రెండవదాని వెల రు. 0-10-0. తపాలాచార్జీ సేవ పరకాలన్ & కో., నెం. 20, కృష్ణగుంటబీధి మద్రాసు.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.

టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.
తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథమని వాడుక. దీనికి సరియైన టీకాతాత్పర్యములను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణివర్మల నారాయణ శాస్త్రిలవారిచేతను శ్రీమాన్ తల్లి దేవరాజ సుధీ గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో మేలైన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయమున అచ్చుత్తించి ప్రకటించినారము. మేలయిన క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.
శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు. రాగతాళములతో చేర్చబడియున్నవి. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వాముల వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది. కాలికో బైండు 0-8-0. తపాలా ఖర్చులుప్రత్యేకం.
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో, ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు. (235)

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సహార్యమూర్ఖును గనునింపుడు. కరస్పృహజెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అందు కంవెని. (53) 21. హమ్మంబీధి, బొంబాయి.